

Populär prisutdelare var Jörgen Gyllander, t.v. när Grebo IK hade avslutningsfest för pojklagen. Här flankerar han och ordförande Kenth Fransson poäng- och skytteligevinnarna Kenneth Karlsson, Magnus Falk, Stefan Pettersson, Håkan Johansson och Peter Falk

Fotbollsavslutning i Grebo

Grebo IK anordnade på lördagen stor avslutningsfest för pojklagslagsspelarna på Fritidsgården. Ordförande Kenth Fransson kunde hälsa närmare 100 spelare och föräldrar välkomna till festen. Han redogjorde också för 1976 års verksamhet liksom även för spelprogrammet nästa år. Nästa års lagledare presenterades. De är Hans-Olof Arpfors, Anders Johansson, Börje Larsson och Gunnar Falk.

Under kvällens lopp diskuterades olika sätt att förbilliga resorna till matcharenorna. Flera föräldrar förklarade sig villiga att ställa upp och skjutsa med egna bilar.

Kvällens stora begivenhet var naturligtvis prisutdelningen. Raden av priser och förtjänsttecken fick pojkarna ta emot ur årets lyckotränare och klubbkapten Jörgen Gyllander. Den gemensamma träningsligan för alla pojklag vanns av Kenneth Karlsson som tränat vid samtliga 64 tillfällen.

Denne vann även skytteligan för 16-åringar med sina 25 mål. Håkan Johansson gick in på förstaplatsen i poängligan för 16-årslaget. Skytteligan för 13-årslaget vanns av Stefan T Pettersson med

10 mål. Poängligan för samma åldersgrupp delades mellan Stefan Pettersson och Peter Falk. Magnus Falk vann knattarnas skytteliga på 10 mål.

Sextonåringarna kom tvåa i sin serie och för den prestationen utdelades plaketter till de tretton pojkar som varit med flest gånger. Dessutom utdelades ett 40-tal plaketter. Lagledarna Lasse Brandt och Anders Johansson belönades med blommor.

Den trivsamma kvällen avslutades med en tipstävling och ett festande på läskedrycker, kaffe m m.

Byggnadslov. Byggnadsnämnden har meddelat Hans Sandberg byggnadslov för nybyggnad av enfamiljshus på fastigheten 216 BR. Vidare lämnades byggnadslov för uppförande av fritidshus på fastigheten Mörtebäck 1:3, 2:3. Däremot avslogs en anhållan om byggnadslov för ett fritidshus på Lakvik 1:4. Bl a hänvisas till kommunöverstyrelsen enligt vilken ytterligare fritidsbebyggelse inte bör ske i detta område.

Åtvidabergs scoutkår anordnade på lördagen traditionsenlig basar i Ungdomsgården. Bland de många artiklar som såldes fanns en hel del som förfärdigats av scoutkårens mammagrupp. Kommersen var livlig. För barnen fanns korvgrillning, fiskdamm och non-stopfilm.

Under 1 700 anställda. Vid månadsckiftet oktober/november uppgick antalet anställda i Facit till 1 687, den lägsta siffran på mången god dag. Sedan årsskiftet har antalet arbetstillfällen på Facit minskat med 247. I huvudsak gäller det elektroniksektorn på Örsättersfabriken. På möbel och sågen har däremot antalet sysselsatta ökat med 47 på kollektivsidan. Antalet tjänstemän på Facit är i dag 430 mot 500 vid årsskiftet. Antalet kollektivanställda är 1 257 mot 1 436 vid årsskiftet.

Tjänstemän lämpligare än förtroendevald

Vid kommunfullmäktiges sammanträde ställde Brita Petersson (m) en enkel fråga angående kommunstyrelsens beslut att, som hon sade, avpolettera Olof Söderbäck som kommunens kontaktman i frågor om naturvårdsarbeten som beredskapsarbete. Kommunalrådet Carl-Eric Ahlström svarade att förklaringen till att man inte föreslog Olof Söderbäck är att han avsat sig sina kommunala uppdrag.

Därför ansåg man i kommunstyrelsen att byggnadschef Sigvard Persson är lämpligare som kontaktman. Den vidtagna ändringen skall inte tolkas så att vi har något emot Olof Söderbäck, sade kommunalrådet.

Däremot var det ingen som frågade varför kommunstyrelsen valt att frånta hälsovårdsnämnden uppdraget att handlägga naturvårdsärenden i Åtvidaberg. Men kommunalrådet passade ändå på att ge det beskedet att på grund av en ny lagstiftning har man fått en förfrågan från länsstyrelsen om vem i kommunen som skall handha naturvårdsfrågorna. Kommunstyrelsen anser att man har den stora övergripande planeringen i kommunen och där kommer naturligtvis många naturvårdsfrågor in, sade kommunalrådet.

Rationaliseringar dyra. Det är anmärkningsvärt att varje rationalisering av någon egendomlig anledning tycks kosta pengar. Det sade Olof Sandqvist (s) vid kommunfullmäktiges sammanträde på torsdagen. Fullmäktige hade då att bevilja fastighetskontoret anslag med 6 000 kr för att man skulle kunna lägga över handläggningen av bostadstillägg på data. I fastighetskontorets skrivelse nämndes att en övergång till data bl a bedöms innebära viss arbetsbesparing och ge enklare rutiner. Dessutom uppgav fastighetskontoret att Åtvidaberg är en av de sex kommuner i hela Sverige som fortfarande inte använder data. Jag vill inte påstå att det är något argument som imponerar, förklarade Olof Sandqvist som dock inte hade något särskilt yrkande i frågan. Fastighetskontoret fick också sitt tilläggsanslag.

Svag formulering. I september motionerade Stig Strömberg (s) och fick stöd av hela den socialdemokratiska fullmäktigegruppen om att kommunen med skärpa skulle påtala vägverkets oförmåga att följa givna direktiv och verka för att vägen mellan Åtvidaberg och Yxnerum rustades upp. Den skrivelse som så småningom kommunstyrelsen beslutat skicka till vägverket berörde inte den första frågan. Vad gällde den andra frågan om Yxnerumsvägen skrev kommunstyrelsen att insatser på den vägen inte får ha negativ inverkan på underhåll och upprustning av vägen Kisa-Åtvidaberg-Valdemarsvik. Skrivelsens innehåll delgavs fullmäktige vid det senaste sammanträdet. Motionären Stig Strömberg menade att brevet var svagt formulerat. Här talas om kommunstyrelsens förhoppning om åtgärder. Förhoppningar det har vi haft i 40 år nu. Jag kan också hålla med om, fortsatte Stig Strömberg, att vägen Kisa-Åtvidaberg-Valdemarsvik är viktig. Men jag tycker inte det är kommunstyrelsens sak att avgöra om vägförvaltningens pengar räcker och vad de räcker till.

Förfrågan om ballonghall. Tennisklubben har lämnat in en förhandsförfrågan till byggnadsnämnden om uppställning av en ballonghall på fastigheten Stallet 4, dvs i anslutning till sporthallen. Byggnadsnämnden tog dock vid sitt senaste sammanträde inte ställning till ärendet. Man rekommenderade tennisklubben att först söka förslag till alternativa platser. Men ur stadsbildssynpunkt, säger byggnadsnämnden, är den nu föreslagna placeringen tveksam.

Sportfiskeklubben Spiggen har haft årsmöte i Hembygdsgården. Förhandlingarna leddes av ordförande Roland Stark. Denne omvaldes i styrelsen liksom Roland Severin, Nils-Erik Bergström och Evert Karlsson. Claes-Göran Lundgren utsågs till sekreterare efter Bengt Nilsson. Till tävlingskommitté utsågs Bengt Nilsson, Roland Stark och Sven Pettersson. Bertil Dahlgren utsågs till bibliotekarie. Man beslutade anordna en poängliga med såväl A-som B-grupp. I februari kommer klubben att anordna en fisketävling på Bysjön. Vidare diskuterede man en ungdomsdrive som man inleder med aktiviteter för skollediga ungdomar under sportlovsveckan. Av verksamhetsberättelsen framgår att medlemmarna deltagit flitigt i tävlingar under verksamhetsåret. Bland resultaten märks att Sven Pettersson kom etta i veteranklassen i DM. Vidare tog klubbens fyrmannalag en första inteckning i Prästtomtas vandringspris. Antalet medlemmar har ökat och uppgår nu till 32.

Advent i Yxnerum. Första advent firades i Yxnerums kyrka på söndagen. Dagen till ära deltog Åtvidabergs manskör under ledning av Nils Ahlin. Kören medverkade inte bara under psalmsången utan sjöng en hel del sånger i övrigt under högmässan. Bl a framfördes Voglers Hosanna, Helig, helig av Schubert och Ära vare Dig o Gud av Mendelssohn. Den mycket välbesökta gudstjänsten leddes av kyrkoadjunkt Stefan Bjarnegård. Efteråt samlades man i församlingshemmet där Yxnerums CKF-avdelning bjöd på kyrkkaffe. Även här medverkade manskören.

Länsstyrelsen i Östergötland: Värdighet skall iakttas när gravstenar avlägsnas

Samtliga församlingar i Östergötlands län får i dagarna en skrivelse från länsstyrelsen om kyrkogårdar och deras skötsel. Länsstyrelsen vill i egen skap av tillsynsmyndighet uppmärksamma församlingarna på de bestämmelser som gäller för innehavare av gravplatser.

Det är angeläget att framhålla att kyrkogårdarna hålls i ordnat skick och att bortförande av gravstenar inte sker på ovärdigt sätt, sägs det bl a i skrivelsen.

Anledningen till länsstyrelsens uppmaning är de förhållanden vid kyrkogården i Yxnerum i Åtvidabergs kommun som hälsovårdsnämnden i Åtvid uppmärksammade i somras. Vid inspektion på platsen hade distriktshälsovårdsinspektör Lars Laager funnit att gravstenar "på ett omdömeslöst och makabert sätt vräkts tillsammans med plastföremål, plåtburkar och annat skräp utanför kyrkogårdshäcken".

Hälsovårdsnämnden begärde att bl a domkapitlet i Linköping skulle göra en inventering över kyrkogårdarnas skötsel och ordning vad gäller gamla gravstenar. Domkapitlet överlämnade i sin tur ärendet till länsstyrelsen för eventuella åtgärder.

I brevet till församlingarna erinrar även länsstyrelsen om några punkter i lagen om gravrätt. Bl a skall begravningsplats nällas i ordnat och värdigt skick och "den helgd skall städse iaktas som tillkommer de dödas vilorum". Begravningsplatsen skall underhållas och skötas på sådant

Adventsfirandet i Åtvids församling inleddes på lördagen med helgmålsbön med musik i Åtvids gamla kyrka. Under muskldirektör Ingemar Ericssons ledning medverkade ungdomskören. Agneta Ekström sjöng två estniska koralvarianter och dessutom medverkade Arne Gustafsson, flöjt, Eva-Lotta Lekander, cello, och Christer Carlsson, cembalo. Kyrkan besöktes av ett stort antal människor och för textläsningen svarade komminister Bo Linnros. Även söndagens gudstjänster lockade åtskilliga församlingsbor till de båda kyrkorna. Kyrkoherde Arne Nilsson ledde högmässan i Stora kyrkan där kyrkokören medverkade. Bläsare från musikåren medverkade i psalmerna. I Gamla kyrkan ledde kyrkoherde Arne Nilsson en ungdomsgudstjänst. Barnkören medverkade vid flera tillfällen. Ett ljusspel framfördes av barn.

sätt att sanitär olägenhet inte uppstår. Slutligen beträffande gravvårdarna gäller att vid bortförandet av en sådan får man inte förfara på ovärdigt sätt.

Det kan för övrigt påpekas att enligt kyrkoadjunkt Stefan Bjarnegård är förhållandena utanför kyrkogårdshäcken i Yxnerum numera åtgärdade.

CHRISTER BERG

SSU-Facket i Åtvidaberg har haft möte och där diskuterat behovet av en större samlingslokal i Åtvidaberg. Arne Johansson, ledamot i lokalbehovsutredningskommittén, deltog med en presentation av kommitténs arbete. Förutom de båda alternativ som föreslagits, Villan och Folkparken, kom man under diskussionen upp med tanken att bygga ut Folkets hus. Föreningen kommer nu att skicka in sitt remissvar till utredningen där man lägger fram sina synpunkter.

I Värna kyrka hölls på söndagen en välbesökt gudstjänst som leddes av komminister Bo Linnros. I högtiden medverkade Grebo ungdomskör under ledning av kantor Rolf Gordon. Efter högmässan samlades man i Missionshuset där Grebo—Värna CKF-avdelning bjöd på kyrkkaffe, en tradition som avdelningen upprättat sedan 1955. Under samlingen i Missionshuset medverkade kantor Birgitta Andersson med sång.

Åtvidabergs konsumentgille har hållit ett välbesökt möte varvid två nya medlemmar hälsades välkomna. Efter förhandlingarna visade Irene Eriksson textilier från Tanzania. Mötet avslutades med frågesport och kaffesamkväm.

Åtvidabergs Lucia utsedd

Åtvidabergs Lucia 1976 blev 17-åriga Solweigh Svensson

Det blev kandidat nr 5 som blev Åtvidabergs Lucia 1976. Resultatet av röstsammanräkningen visade att Solweigh Svensson fick ungefär hälften av de ca 1 500 avgivna röstsedlarna. För övrigt det högsta antal röster som någonsin avgivits på Lucia i Åtvid.

Solweigh underrättades om att hon blivit Åtvids Lucia på måndagen då bl a fritidsintendent Gösta Petersson och fritidsgårdsföreståndare Elsy Pettersson uppvaktade med blommor och choklad.

Åtvidabergs Lucia är 17 år och går andra året på Birgittaskolans värdfröje. Så småningom tänker hon söka in på förskoleseminariet. På fritiden lyssnar hon ofta på musik, gärna uppoppad klassisk, och läser en bra bok. Djur av alla de slag är ett annat av hennes intressen.

Luciakröningen kommer att äga rum i Åtvids stora kyrka på söndag. Det blir komminister Bo Linnros som kröner Lucia. I programmet medverkar även Maria Mucchiano—Johansson, ungdomskören under ledning av Ingemar Ericsson och orkesterföreningen med Olle Kvarforth som dirigent.

För årets Luciafirande i Åtvidaberg står Fritidsgården, Lions club, Åtvidabergs köpmannaförening och Fotoaffären. -erg

8/12

Sporthallsproblem i Åtvidaberg

Debatten kring Sporthallen i Åtvidaberg har hettat till, inte minst genom artikeln i ÖC den 10 november.

Åtvidabergs Idrottsförening ställer sig bakom en aktiv samverkan för att lösa idrottens lokalfrågor på orten. Vi delar problemet med många föreningar och enskilda om möjligheterna att få disponera Sporthallen i rimlig omfattning. Många specialidrotter kräver hallens utrymme och där finns också basutrustningen.

En avlastning av hallen är nödvändig för att lösa bl a ÅIF:s lokalbehov. Vi stöder helhjärtat det initiativ som Tennisklubben tagit för att söka få till stånd en plasthall för tennis och vissa andra utrymmeskrävande idrotter.

Även om kommunen får vidkännas ett årligt kapital- och driftskostnadsbidrag av storleksordningen 20.000 kronor, borde detta inte utgöra något allvarligare hinder med tanke på alla de friskvårdande aktiviteter för vilka intresse verkligen finns. Det gäller bara att hålla det vid liv.

Vi har däremot svårt att förstå planerna på en samlingslokal i Åtvidaberg för några hundra personer. Låt det miljonprojektet vänta, men bygg omgående en plasthall för cirka 250 000 kronor och låt åtvidabergarna inomhusidrotta så mycket de orkar och vill.

ÅIF
KURT HÖCKERT
Ordförande

Tomtförsäljningar. Kommunstyrelsen har beslutat sälja fastigheten Gröngölingen 1 till Britt och Tony Larsson för 29 700 kr och Gröngölingen 2 till Björn Krona för samma summa.

Länkarnas sommarhem. Kommunstyrelsen har beslutat föreslå kommunfullmäktige att anslå 10 000 kr för att reparera sällskapet Länkarnas sommarhem vid Dalgatan. Fastigheten är i kommunens ägo och i behov av nytt golv.

Förtur i tomtkön. Kommunstyrelsen har beviljat Helmuth Pills förtur i kommunens tomtkö beträffande det nya bostadsområdet Nygård-Vägverket.

Tjänster på byggnadskontoret. Kommunfullmäktige har som bekant godkänt en omorganisation på byggnadskontoret. Ändringen innebär bl a att 4,5 nya tjänster inrättas. Samråd har skett med kommunaltjänstemannaföreningen och Kommunals avd i Åtvidaberg. Till tjänsten som maskinist har därefter kommunstyrelsen utsett Roland Gustafsson. Dennes tidigare tjänst som rörmokare liksom 2,5 av de nya tjänsterna skall omedelbart utannonseras.

Investeringsreserv för 9,3 milj. Länsarbetsnämnden har begärt uppgift om Åtvidabergs kommuns investeringsreserv för 1977/78. Kommunstyrelsen har på förslag av byggnadschefen beslutat anmäla åtta objekt för tillsammans beräknade 9,3 milj kr. Objekten är: avloppsreningsverk i Björsäter 2,6 milj, va-ledningar i Falerum 400 000, vattentorn i Åtvidaberg 2,5 milj, vattenreservoar i Grebo 600 000, invallningspumpstation vid Ören 400 000, gång- och cykeltunnel i Nygårdsområdet 450 000, vattenverk i Åtvidaberg 350 000 och industri- och hantverkskhus i kv Fågelsången 2 milj kr.

Ökad bokutlåning. Under november månad utlånades på biblioteken i Åtvidabergs kommun sammanlagt 8 138 böcker. Det är en ökning med 475 jämfört med motsvarande månad 1975. Så när som på Björsäter är ökningen jämt fördelad över biblioteken. I Björsäter var ökningen hela 48 proc eller 248 böcker. Siffrorna för de olika biblioteken var följande: Åtvidaberg 5 614 (+80), Björsäter 768 (+248), Falerum 494 (+31) och Grebo 1 262 (+116). Under månaden spelades 200 skivor varav tre fjärdedelar på biblioteket i Åtvid.

Är räkorna ätliga?

Laboratoriet säger ja Men Laager säger nej

De från radio och TV vid det är laget nästan riksbekanta djupfrysta grönländska räkorna som förra veckan togs i beslag av distriktshälsovårdsinspektör Lars Laager i Åtvidaberg är ätliga. Det är det preliminära beskedet som på tisdagen lämnades från det laboratorium som undersökt räkorna. Den formella bedömningen blir då sannolikt: **tjänliga som människoföda ur livsmedelshygienisk synpunkt.**

Det var för en vecka sedan som det under stort rabalder basunerades ut att Åtvidabergs stridbare hälsovårdsinspektör beslagtagit ett parti (7-8 kg) djupfrysta räkor. I sammanhanget nämndes den risk som massor av svenskar tar genom att äta av de ca 3 milj kg räkor som årligen importeras.

Vidare har danska ambassaden i Stockholm reagerat. Där är man missbeläten med den dåliga publiciteten och vill ha reda på om Lars Laager verkligen kan bevisa att räkorna är grönländska. Dvs enligt dansk definition fiskade av ett i Grönland re-

gistrerat fartyg. Från Åtvid kommer ambassaden att få en avskrift på de data som uppges på storförpackningarna.

Klagomål

Vad hela historien egentligen handlar om, i varje fall tills vidare, är att Lars Laager fått klagomål från allmänheten på att räkor som säljes ser oaptitliga ut, är missfärgade och luktar illa. I samband med en inspektion konstaterade han också att förpackningarna inte var försedda med den i lag föreskrivna märkningen. Det fanns bara uppgift om pris. Men nu har på sina håll en bättring skett i den frågan.

Följden blev att Lars Laager tog hand om några kg räkor som ompackats i plastpåsar av detaljisten. Sådana "beslag" gjordes i två-tre butiker i Åtvidaberg.

Går att äta

På tisdagen kom så förhandsbeskedet. Räkorna går att äta. Så kommer sannolikt också det slutliga beskedet att låta. Men ingen skall tro att hälsovårdsinspektören låter sig nöja med det. Då känner man inte Lars Laager.

Nej, säger han, jag kan inte slå mig till ro med detta. Det av flera skäl. För det första syns

det ju klart och tydligt på räkorna att det är något fel på dem. För det andra har labbet funnit växt av mikrober men inte kunnat avgöra vilken sort.

Metoder saknas

Dessutom, fortsätter Laager, saknas det i dag fastställda analysmetoder och offentliga normer för hur sådana här livsmedel skall bedömas. Slutligen har jag själv talat med flera experter och även om ännu ingen konsument insjuknat så finns det anledning att misstänka virus på räkorna. Eventuellt av salmonellakaraktär.

Därför har nu Lars Laager bestämt att kontakta Stafens bakteriologiska laboratorium. Det gjorde han med framgång i fallet med de djupfrysta turkiska kräftorna. SBL har dessutom bättre resurser än de regionala laboratorierna, slutar Lars Laager.

Det kan också nämnas att Konsum Centrala Östergötland med anledning av räkhistorien i Åtvid uppmanat sina varuhus och butiker att iaktta skärpt kontroll av hur förpackningar skall märkas. Ändå är det inte där som Lars Laager hämtat sina prover.

CHRISTER BERG

Åtvidabergskretsen av EFS har under den gångna veckan haft besök av distriktsföreståndare Torsten Persson, som talat vid flera och välbesökta möten runt om i kommunen. Bl a deltog han i symötesamlingar i Grebo och Börsebo, i ett s k norrländskt symöte i Värna, i offentliga möten i EFS-gården och i Fridhem, Tranebo. Under en förmiddag höll Torsten Persson lektioner med sjätteklasserna i Långbrottsskolan där eleverna fick en hel del information om Etiopien där han verkat som missionär. I Björsäter hölls på lördagen dels en samling på Ekgården där EFS:s missionsförsamling bjöd på kaffe och söndagsskolflickor sjöng julsånger och dels en adventsafton i församlingshemmet. Vid det tillfället medverkade åter söndagsskolflickorna.

Centralskolans matsal. Kommunstyrelsen har föreslagit kommunfullmäktige att uppta ett lån på 1 milj kr för att finansiera den planerade matsalsbyggnaden vid Centralskolan. Kostnads kalkylen lyder på 1 175 000 kr. Resterande 175 000 kr föreslår kommunstyrelsen skall tas ur allmänna investeringsfonden. Delposterna i projektet är kostnadsberäknade enligt följande: projektering 50 000, kontroll och administration 25 000, byggkostnad 865 000, ombyggnad av befintliga ledningar 35 000, utvändigt markplanering 140 000 och oförutsedda utgifter 60 000 kr. Arbetet med anbudshandlingar pågår som bäst.

Avstår från förköpsrätten. Kommunstyrelsen har beslutat avstå från kommunens förköpsrätt beträffande fastigheten Skogvaktaren 17. Köpeskillingen uppgår till 90 000 kr och tomtarealen till drygt 1 600 kvm. Likaså avstår man från att köpa fastigheten Hattorp 2:11 i Gärdserum. Köpeskillingen här är 200 000 kr och tomtarealen drygt 3 100 kvm.

Beredskapsarbeten våren 1977. Kommunstyrelsen har beslutat gå ut till nämnder och styrelser med en förfrågan om de kan ta emot arbetslösa i beredskapsarbeten. För närvarande finns det i Åtvidaberg 83 personer som är helt utan sysselsättning och som kan ta ett arbete omedelbart. Drygt en tredjedel är ungdomar under 25 år. För närvarande är 38 personer varav 32 ungdomar placerade i beredskapsarbete. Något kärvare än väntat blir det för kommunen att anordna beredskapsarbeten nästa år eftersom statsbidraget sänks från högst 75 procent till högst 60 procent.

Familjedaghemsvksamheten. Tidigare i höst har kommunstyrelsen beslutat att familjedaghemsvksamheten skall fortsätta att täcka löpande behov trots att man noterat ett visst överskridande av anslaget. Vidare begärde man in en ny rapport från styrelsen för Åtvidabergs förskolor och fritidshem. Av rapporten framgår att verksamheten totalt i år beräknas gå att klara utan underskott.

Milsimmet. De flitiga milsimmarna i simhallen har nu hållit på i tretton veckor. Nu återstår bara ett par veckor före jul och den halvårliga stora prisutdelningen. Men till dess får de som simmade de stipulerade meterna förra veckan nöja sig med veckopriserna. Dessa gick till Irma Ahlsén, Svante Karlsson, Lizzie Nyman, Eva Höglund, Lille-Mor Haraldsson, Helene Larsson, Gunnel Nord och Rune Siggesjö.

Kursdag i Åtvidaberg om metaller i livsmedel

Det finns gott om metaller i våra livsmedel. Metaller som är nödvändiga och metaller som människan i allra högsta grad kan vara utan. De verkliga bovorna i sammanhanget är grundämnena bly, kadmium och kvicksilver. Under hela människans liv på jorden har hon varit i kontakt med dessa farliga ämnen och tål alltså vissa kvantiteter.

Men de allt större koncentrationer av föroreningar som blivit följden av ökad trafikintensitet och utsläpp från fabriker har gett upphov till allt större risker. Inte

bara intill källan utan också till områden dit vatten och vindar fört föroreningar.

Det sade professor Magnus Piscator från Karolinska institutet när han på tisdagen inledde en kursdag på hotell Stallet i Åtvidaberg. Kursen hade rubriken Främmande ämnen i livsmedel och som arrangör stod Östergötlands hälsovårdsförbund. Ett 40-tal förtroendemän och tjänstemän vid hälsovårdsnämnderna och representanter för livsmedelslaboratorier och livsmedelsimportörer i länet deltog.

Sex- och trevärt krom

Magnus Piscator berörde först de för människan nödvändiga me-

tallerna t ex järn, zink, koppar och krom. Normalt tål man rätt stora doser. Magnus Piscator nämnde också att det är viktigt att hålla isär begreppen. Krom och nickel kan exempelvis vara cancerframkallande. Men då handlar det om s k sexvärt krom. Däremot s k trevärt krom som är den enda form av krom som finns i naturen är ofarlig. Värre är det med sådana grundämnen som kvicksilver, kadmium och bly, påpekade Magnus Piscator. Oavsett vilken form av kvicksilver som släpps ut så är den farlig för människan. Den form som kallas metylkvicksilver absorberas till 100 procent av människans mage. En tiondel går vidare till hjärnan och kan leda till obotliga skador på centrala hjärnsystemet.

Kadmium

Den kanske lömskaste metallen av alla är kadmium, fortsatt Magnus Piscator. Den är inte alls önskvärd men dessvärre omöjlig att helt komma undan. Den del av kadmiumet som kroppen absorberar stannar kvar. Halveringstiden är ända upp till 30 år. Det kritiska organet i kroppen är njurarna.

I Sverige har man i dag inga problem med kadmium. Det är inte känt att några människor kommit till skada. Den kadmiumförekomst som finns i dricksvattnet i Bersbo utanför Åtvidaberg har inte lett till några skador på befolkningen. Ännu i varje fall.

Laborator Stuart Storch på Livsmedelsverket lämnade en redogörelse för den lagstiftning som gäller och för de normer som finns och de undersökningar som pågår beträffande metaller i livsmedel. Bl a nämnde han att mindre än en procent av landets sjöar fortfarande är svartlistade på grund av för hög kvicksilverhalt.

Lägre blygränser

Beträffande blyet menade Stuart Storch att de tillåtna gränserna i dag är för höga. Livsmedelsverket vill ha mycket lägre och differentierade gränser, sade han.

För närvarande håller man också på med omfattande undersökningar om utlösning av bly och kadmium i olika hushållsföremål. Resultaten väntas innebära att flera produkter stoppas. Vidare avser man från livsmedelsverkets sida att försöka täcka hela bilden av baslivsmedel och barnmat genom att undersöka haltarna av bly och kadmium. Detta för att få normer och helst internationellt enhetliga normer.

CHRISTER BERG

JO vidtar ingen åtgärd mot Åtvidabergs kommun

Justitieombudsmannen har nu beslutat att inte vidta några åtgärder med anledning av den JO-anmälan som Yxningens vattenkommitté i somras gjorde mot Åtvidabergs kommun. Vattenkommittén menade att kommunen misskött va-frågan i Yxnerum. Under två månaders tid kunde avloppsvatten från Metalls nyöppnade kursgård i Yxnerum släppas rakt ut i en av Östergötlands finaste sjöar utan föregående rening. Hälsovårdsmyndigheterna borde ha behandlat frågan om kursgårdens avlopp innan verksamheten startade, påpekade anmälaren.

JO Karl-Erik Uhlin konstaterar att det är klarlagt att orenat avloppsvatten släppts ut i sjön Yxningen. Han säger också att därigenom har risken för förorening av sjön varit uppenbar.

Men, fortsätter JO, av utredningen kan det inte anses styrkt att någon säkert påvisbar, bestående skada uppkommit på Yxningens vatten. Detta tillsammans med att missförhållandena rättats till och att man från kommunens sida tycks anstränga sig för att förhindra upprepade tillbud motiverar JO att inte gå vidare i saken. Ärendet är härmed slutbehandlat av mig, skriver han.

Sammanfattningsvis kan alltså konstateras att JO påpekar det som alla visste och ingen förnekat nämligen att orenat avloppsvatten släppts ut i Yxningen, ett missförhållande som kommunen rättade till efter två månader.

Däremot tog inte JO ställning till vilken kommunal instans som skulle kunna anses som vållande till det skedda. Han säger kort och gott: Åtvidabergs kommun. Någon kanske minns oenigheten mellan kommunstyrelsen och hälsovårdsnämnden huruvida kallelse till besiktning av kursgården utgått eller inte. Nämnden skickade så småningom en egen skrivelse till JO.

CHRISTER BERG

ÅTVIDABERG

Blev dyrare. I början av 1975 anslag kommunfullmäktige 20 000 kr för att kommunens arkiv skulle kunna iordningställas. Arbetet som kom i gång först i år blev både långvarigare och dyrare än beräknat. I stället för sex månader tog det tio. Följaktligen blev också slutsumman högre eller 35 600 kr. Kommunstyrelsen föreslår nu fullmäktige att anslå ytterligare 15 600 kr ur fonden för oförutsedda utgifter.

Antaget anbud. Kommunstyrelsen har antagit Börje Björck, Åtvidaberg, som generalentreprenör för tillbyggnad av klorrum och verkstad vid simhallen. Produktionskostnaden är angiven till 215 000 kr. Kommunstyrelsen har också föreslagit kommunfullmäktige att anvisa pengarna ur allmänna investeringsfonden.

Felparkeringsavgifterna. Kommunstyrelsen har behandlat den nya lagen om felparkeringsavgifter. I kommuner med kommunal trafikövervakning bestämmes kommunen själv avgiften. I övriga kommuner, och dit hör Åtvidaberg, är det länsstyrelsen som bestämmer storleken på böterna. Kommunstyrelsen har beslutat meddela länsstyrelsen att man i Åtvid inte har för avsikt att ordna med kommunal trafikövervakning. Dvs det blir inga lappisar i Åtvid utan som vanligt polisen som drabbar eventuella felparkerare.

Sociala centralnämnden. Kommunstyrelsen har tillstyrkt ett förslag till reglemente för sociala centralnämnden som börjar fungera fr o m årsskiftet. Likaså tillstyrks de grupper av ärenden som centralnämnden föreslås få delegera till utskott, förtroendemän eller tjänstemän.

Trivselklubben Vi reser anordnade på söndagen en medlems-träff med Luciatablå i Folkets hus. Klubbens ordförande Robert Ekström kunde hälsa omkring 110 medlemmar välkomna. Därefter intågade Lucian Gill Edström med en rad tårnor och tomtar i släptåg. Luciatablån framfördes av elever från Centralskolan och Långbrottsskolan med folkskollärare Gunilla Ekström som deras ledare. De fick också som belöning blommor av Robert Ekström. Efter detta följde filmföreläsning. Bertil Svensson visade filmer från resor till Bornholm, Funäsdalen och Öland. Under det efterföljande kaffesamkvämet svarade Nils Karlsson och sonen Per-Arne för den musikaliska underhållningen. Georg Svensson tackade arrangörerna av festen.

Förlustbidrag. Kommunstyrelsen har tillstyrkt att föreningen Åtvidabergs Folkpark får kommunalt bidrag med 13 279 kr för att täcka 1975 års förlust. Samtidigt påpekar kommunstyrelsen att föreningen rådgör med kommunens revisor innan 1976 års bokslut görs.

Ökad uthyrning. Inte sedan oktober 1975 har stiftelsen Åtvidabergshem haft så många lägenheter uthyrda i Eksätter som nu. I dag är 218 av de 272 lägenheterna i området uthyrda. Dvs 54 lägenheter står tomma. Kulmen nåddes i somras då ända upp till 88 lägenheter var outhyrda. Av de 54 lediga lägenheterna är 51 tvåor och de övriga tre treor.

Konsert i Yxnerum. Åtvidabergs allmänna sångkör medverkar i en musikandakt i Yxnerums kyrka på söndag. Dirigent är Karin Björckman och som kantor tjänstgör Christer Carlsson. Bl a framförs verk av Distler, Brahms och Händel.

Sammanträdesarvodet. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa nya sammanträdesarvodet för ledamöterna i stiftelsen Åtvidabergshems styrelse. Hittills har arvoden utgått efter SABO:s regler. Dessutom föreslås 2 000 kr i arvode för styrelseordföranden.

Bostadsbidragen. Under november utbetalades i bostadsbidrag 271 205 kr till 1 122 familjer.

Tilläggsanslag begärs. Kommunstyrelsen har beslutat begära att kommunfullmäktige anslår 176 300 kr i tilläggsanslag ur anslaget för oförutsedda utgifter. Fastighetskontoret vill ha 12 700 kr för inventarier och pensionärs-hem i Åtvid, fritidsnämnden anhåller om 39 000 kr för friluftsbad, Kopparvallen och fritidsverksamhet. Dessutom behövs ytterligare 55 500 kr för drift och underhåll av Kopparvallen, 40 000 kr för ökade lönekostnader vid ålderdomshem, 8 400 kr till anslag till föreningar, 5 000 kr till stipendier till det ökade antalet elever vid Liljeholmens dagfolkhögskola, 4 600 kr för höjda grupplivförsäkringskostnader och 11 100 kr i retroaktiv ersättning till skolläkare.

Reningsverket i Björsäter. Åtvidabergs kommun har fått en skrivelse från naturvårdsverket var i klargörs att kommunen får minskat bidrag för byggande av avloppsreningsverk i Björsäter. Det handlar om en mindre del av hela projektet vilket innebär att kommunens del av totala kostnaden ökar med ca 70 000 kr.

Kommunala personalfrågor. Kommunstyrelsen har på förslag av lönenämnden beslutat föreslå kommunfullmäktige att anta ny instruktion för kommunalt personalorgan. Vidare föreslås ett antagande av instruktion för nämnder och styrelser rörande förhandling enligt den nya medbestämmandelagen. De nya instruktionerna skall gälla från årsskiftet.

Räkorna går att äta

Nu har hälsovårdskontoret i Åtvidaberg fått definitivt besked från laboratoriet beträffande de djupfrysta grönländska räkorna. Analysresultatet ger vid handen att räkorna är tjänliga som livsmedel.

När det gäller tre av de sex proverna gör dock laboratoriet den anmärkningen att undersökningsmaterialet bestod av utseendemässigt anmärkningsvärda räkor med påtagligt mörkfärgade huvuden.

I sammanhanget kan dock nämnas att man före undersökningen delade upp räkorna i två högar. I den ena lades räkor med mörka huvuden och i den andra högen lades till synes felfria räkor. Men bakteriologiskt skiljer sig inte undersökningsresultaten åt.

Kort sagt: det regionala laboratoriet finner ingen anledning att otjänlighetsförklara räkorna. Bakteriologiskt är de utan anmärkning.

Distrikthälsovårdsinspektör Lars Laager säger i en kommentar att han för sin del inte är beredd att svara på frågan huruvida räkorna är ätliga eller inte. Än så länge är räkorna bara undersökta ur bakteriologisk synpunkt. Men hur är de ur virologisk? Eller kemisk? och hur skulle ett annat laboratorium bedömt proverna? Det finns ju i dag inga fastställda normer på det, slutar Lars Laager som har för avsikt att låta undersöka räkorna ytterligare.

Kördräktspremiär. I samband med den stora advents- och julkonserten i Åtvids stora kyrka nästkommande helg kommer ungdomskören att använda de nyinköpta kördräkterna för första gången. Tidigare har man vid ett par tillfällen lånat kördräkter från Linköping för att ge sina framträdanden en mer festlig prägel. Aldele nyligen har 35 blå kördräkter inköpts till ett värde av omkring 10 000 kr. Pengarna har samlats in nästan uteslutande på frivillig väg. Syföreningarna i församlingen har dragit ett tungt lass och bl a har kvällssyktessen skänkt ungefär hälften av summan. Vidare fick man under musikstunderna i somras in ca 2 000 kr i kollekt. Dräkterna är avsedda att användas av både kyrkokören och ungdomskören. Men det blir alltså den senare som begär premiären.

Fest på gamla sjukstugan. Trivselklubben Vi resers syjunta har anordnat en sammankomst för ett 40-tal pensionärer och anställda på gamla sjukstugan. Syjuntan bjöd på kaffe med dopp, och för musikalisk underhållning svarade Nils Karlsson och sonen Per-Arne.

1/12

Åtvidaberg

Söker hos kulturrådet. Kultur-nämnden har beslutat gå in till statens kulturråd med en ansökan om bidrag med 23 000 kr. Eventuellt bidrag skall användas till att köpa bilderböcker och andra böcker för barn, för att införskaffa fler dubblettextemplar så att man bättre kan tillgodose behov på institutioner och utlåningsstationer, för att köpa böcker som kan ge bättre service till dagfolkhögskolan och annan vuxenundervisning och för personalkostnader för katalogisering av Thorinska fotoarkivet.

Bättre betalt för sagor. Kultur-nämnden har beslutat höja arvudet för dem som berättar sagor för barn på biblioteken. Tills nu har arvudet varit 18 kr per sago-stund, något som gällt sedan hösten 1971. Nu höjde man till 30 kr per stund. Beslutet gäller retroaktivt för hela 1976.

Vid konserten i Yxnerums kyrka på söndag kommer kantor Sten-Ake Carlsson att sitta vid orgeln och inte, som felaktigt uppgavs i fredagens tidning, Christer Carlsson.

Åtvidabergs pensionärsförenings sång- och musikgrupp fick vid kulturnämndens sammanträde 500 kr i arvode för en konsert tidigare i höst.

Ett inbrott förövades natten till torsdagen på Åtvidabergs hotell. Förövaren hade tagit sig upp på taket där han slagit in fönstret på en taklucka. Inne i lokalerna försökte han ta sig in i två rum genom att krossa sidofönstren till två dörrar. Under den manövern skadade han sig ordentligt. Om det vittnade tydliga blodspår från dörrarna, nedför trappan, ut på gården och vidare ner mot samhället. Värdet av det sönderslagna beräknas till ca 700 kr. Däremot stals ingenting vid inbrottet.

Stöld. Vid ett inbrott i en husvagn vid Texaco på Söderleden natten till torsdagen stals bil tillbehör och kontorsutrustning till ett värde av ca 1 200 kr. Husvagnen används av AB Bil & Gummi som kontor för bilförsäljningen i Åtvidaberg. Tjuven eller tjuvarna hade tagit sig in i vagnen helt enkelt genom att bryta upp låset. Vidare stals extraljus från två parkerade bilar på platsen.

Linköpingspojkar på stöldturné

Två pojkar från Linköping, 13 och 14 år gamla, greps på torsdageftermiddagen i Åtvidaberg när de var som bäst i färd med att göra av med stulna pengar.

Historien börjar egentligen redan på förmiddagen då pojkarna i en affär i Linköping stal en plånbok med drygt 1 000 kr i kontanter. Plånboken kastades bort men pengarna behöll de.

Sålunda stadda vid kassa tog ungdomarna tåget till Överum där de högst tillfälligtvis tog in på hotell. Under besöket där kom pojkarna av en eller annan anledning över nyckeln till hotellets kassaskåp.

Efter denna förstärkning av ekonomin tog pojkarna bussen tillbaka mot Linköping. Men först gjorde de ett uppehåll i Åtvid. Där gick de runt i en del affärer och visade sådan frikostighet med pengar att någon till slut tipsade polisen.

I ett obevakat ögonblick öppnade de kassaskåpet och tog en del värdepapper. Bl a närmare 3 000 kr i sedlar och en bankbok med 22 000. Bankboken lät de dock gå upp i rök.

Därmed var pojkarnas turné slut. Innan ens pengarna tagit slut. Genom polisens försorg fick de skjuts tillbaka till Linköping.

ÖC måndag 13 december 1976 11

Bra ungdomar

Rikskonsert och Sveriges Radio delar tillsammans ut stipendier till nybildade jazz- och rockgrupper i landet. Stipendierna som i år gick till Sonant space, Text & Musik och Krokus innebär framträdande i radio, på konsert, turnéer och på skiva. Grammofoninspelningen ägde rum i Kulturhuset i Stockholm 3 oktober i år. En dryg månad senare kom skivan ut på Rikskonserters grammofonbolag (Caprice CAP 3008).

Det handlar alltså om stipendier till nya grupper (Sonant space bildades för ett halvår sedan). Självklart är alltså inte anspråken ställda på topp när man lägger på plattan. Snarare är man misstänksam.

Men, tack och lov, den förutfattade meningen kom på skam. Även om skivan inte kommer med på min tio-i-topplista har den en rad förtjänster.

Till ett hyggligt inköpspris får man lyssna på tre bra ungdomliga grupper som spelar musik som är både i långa stycken väl framförd och hörvärd.

Den största behållningen fick undertecknad av den allra yngsta

gruppen — Sonant space. Medelåldern i gruppen är bara 19 och de fem började spela i hop i våras. Konserten då skivan spelades in var också gruppens första offentliga framträdande. Disciplinerat, värdat och med känsla framfördes två stycken som skrivits av bandets duktige elpianist Rabbe Söderlund. Att Sonant space tydligt influerats av Herbie Mann är inget negativt omdöme.

Ett mera blandat intryck gör däremot musikerarna i Text & Musik. Det skall ju ändå vara jazz-rock. Men ramarna kan inte få vara hur stora som helst. Mest intressant är faktiskt en haitisk woodoosång. Gruppen sjunger och spelar med hjälp av congas, maracas, sambarör, gurka, sopskyffel och bambuflöjt. Kanske inte lika rytmiskt men säkert mer tekniskt fulländat än haitiernas egen musik.

Slutligen kämpar i en dryg kvart den geografiskt splittrade Krokus med den egna låten Kultursjök. På omslaget står det att gruppen mest spelar ganska fritt improviserad jazzmusik. Låt gå för det. Men någon jamsession blir det inte. Och det är kanske inte heller meningen.

CHRISTER BERG

ÅTVIDABERG

Fråga om musikskolan bordlades — igen

Kulturnämnden behandlade vid sitt senaste sammanträde åter frågan huruvida den kommunala musikskolan skall överföras till skolstyrelsen eller inte. Återigen bordlades ärendet. Till förra sammanträdet presenterades den utredning av konsekvenserna av en eventuell överflyttning som en kommitté inom kulturnämnden sysslat med. Då bordlades frågan eftersom endast en av de tre ledamöterna var närvarande vid kulturnämndens sammanträde. Nu bordlades frågan i väntan på att en eller eventuellt två ledamöter beviljat kommunförbundets kurs om kommunala musikskolan och kommunernas musikliv. Därför blir det först i februari som frågan kan tas upp igen.

Det kan även nämnas att den kommitté som utrett konsekvenserna av en eventuell överföring av kommunala musikskolan till skolstyrelsen inte funnit tillräckligt starka skäl för en sådan ändring. Kommittén anser dock att en bättre samordning mellan musikskolan och grundskolan är önskvärd.

De förslag kommittén lämnar är att skolstyrelsen bör ge skolchefen i uppdrag att medverka till en samordning mellan grundskolan och musikskolan. Dessutom bör en ny och mer detaljerad instruktion utarbetas för musikledaren. Slutligen bör regelbundna sammankomster hållas mellan musiklektionerna och representanter för kulturnämnden/musikstyrelsen.

Kommittén anser att betydande svårigheter skulle uppstå om musikskolan överförs till skolstyrelsen. Svårigheter är att precisera de uppgifter och den tid av musikledarens tjänstgöring som hör till kulturnämndens område. Dessutom skulle nämnden kunna komma att vara utan inflytande över musiklärartjänsterna och elevernas val av instrument. Det skulle vara av betydelse för den allmänna musikverksamheten i kommunen.

-erg

Åtvids akvarieförening hade på onsdagen sitt sista månadsmöte för i år. Samtidigt var det säsongsfinal i Frågeligan. Slutsegrare blev Sten Erntson på 31 poäng följt av Arne Hallberg, 30, och Roland Strid 28. Kvällens film visade några av alla de fantastiska djur som finns i vattenvärlden. Bl a sprutfisken som med en vattenstråle "skjuter ner" insekter som den sedan åter upp, metarfisken och den fantasifulla maskeringskrabban. Under mötet utsågs valberedningskommitté. Vidare beslutade man att under nästa månadsmöte gemensamt arbeta fram ett program för hela våren. Slutligen rapporterades om det akvarium som föreningen i samband med julsmyllningen ställt ut i Sparbankens skyltfönster.

Julmarknad i Grebo

För femte året i följd anordnade Grebo byalag på lördagen julmarknad och Luciafirande i Grebo. Evenemanget ägde rum i och omkring gymnastiksalen vid Grebo skola. Som vanligt hade Greboborna gått man ur huse för att bevista julmarknaden.

Man handlade korv och glögg och köpte av alla de handarbeten som på frivillig bas under mörka höstkvällar förfärdigats av händiga givare. Likaså hade lotterierna med skänkta föremål som vinst en strykande åtgång. Alldeles gratis kunde besökarna dricka kaffe och saft och äta pepparkakor. Det bjöd arrangörerna på.

På slaget fyra presenterades 1976 års Lucia i Grebo. Fram till dess hade hennes identitet varit en väl förborgad hemlighet. När röstsedlarna räknats ihop på fredagskvällen visade det sig att Karin Forsén, Torpa, fått flest röster. Nu skred hon fram följt av sina medtävlare och täror Yvonne Fransson, Ann Hemmingsson, Elisabeth Johansson, Yvonne Roth och Eva Zander. I sedvanlig ordning förrättades kröningen av före landstingsmannen Linus Johansson.

Liksom tidigare går även i år hela behållningen från julmarknaden till ungdomsverksamhet i Grebo och, när det så småningom blir varmare, till den årliga utflykt som byalaget bjuder pensionärer i Grebo på.

Åter dags för årets adventskonsert

På söndag är det dags för den traditionella advents- och julkonserten i Åtvids stora kyrka. Ett evenemang som brukar locka till fullsatt kyrka vilket av de senaste årens recensioner att döma inte heller är utan anledning. Som vanligt är det musikdirektör Ingemar Ericsson som håller i trådarna. Under hans ledning framträder såväl kyrkokören som ungdomskören och barnkören. Ungdomskören begär för övrigt premiär i de nyinköpta kördräkterna.

Vidare medverkar Maria Mucchiano-Johansson, sopran, och Torbjörn Hedman från Norrköping, tenor. Sven Trolldal kommer att vara recitator i Rosenbergs oratorium Den heliga natten. Kantor Christer Carlsson har förutom ett orgelsolo en hel del att göra som ackompanjator på orgel och cembalo. Dessutom deltar i konserten en hel del instrumentallister.

Ur programmet kan nämnas Telemanns Mäcket die Tore weit, Den heliga natten av Rosenberg och verk ur Gaudete av Öhrwall. Dessutom framförs en rad kända advents- och julsånger. Konserten arrangeras av Åtvids församling och SKS i Åtvidaberg.

Nämnder och styrelser i Åtvid: Kvinnor på 15 av 230 platser

Nästa vecka sammanträder den nya kommunfullmäktigeförsamlingen, dvs de 45 personer som valts att besluta om Åtvidabergs öden och äventyr under åren 1977-79. Den första viktiga uppgift som församlingen får blir att utse en rad ledamöter, suppleanter och ombud i nämnder och styrelser för den kommande mandatperioden. Det är en hel del platser som skall besättas. Det gäller drygt 230 ordinarie ledamöter och strax över 200 suppleanter. Efter valet i september har partierna var för sig nominerat sina kandidater. Nu är hela den proceduren överstånden och i veckan har man i valberedningsutskottet kommit fram till det förslag som skall klubbas nästa vecka.

Eftersom styrkeförhållandet partierna emellan inte förändrades nämnvärt vid kommunalvalet blir det bara marginella förändringar också partimässigt inom de olika kommunala organen. Däremot har socialdemokraterna än mer konsekvent genomfört sin strävan att besätta alla ordförande- och vice ordförandeposter. Undantaget som bekräftar regeln är ordförandeplatsen i trafiksäkerhetskommittén där Knut Tingebjörk står på förslag. Han har nominerats av centern.

En annan nyhet är att socialdemokraterna inför nomineringen till nämnder och styrelser höjde valbarhetsåldern till 70 år. Det innebär att Einar Landin sitter kvar som ordförande i kulturnämnden och att Lennart Ek återfinns i centrala byggnadskommittén.

15 kvinnor

Det förslag som nu läggs fram innebär inte någon framgång för kvinnorna. Det var dåligt beställt med den kvinnliga representationen under den period som nu håller på att ta slut. Men det blir sämre. Av de 231 ordinarie platser som skall besättas går bara 15 till kvinnor. Då är det också ändå några som har flera poster. Dubbelt så många platser har anförts kvinnor på suppleantsidan.

Dock har man den här gången gett en vice ordförandeplats till en kvinna. Det gäller Vivan Dahlgren (s) i fritidsnämnden. Den största kvinnorepresentationen får skolstyrelsen med fyra ordinarie och sex suppleantplatser av de tillsammans 22 platserna.

Nya ordförande

Vad gäller de olika nämnderna blir det en och annan förändring på ordförande- och viceordförandeposter. Det mest intressanta är kanske att Evert Johansson (s) ersätter Åke Elliot (m) som ordf i byggnadsnämnden, Lennart Linnerstedt blir ordf i fritidsnämnden efter Olof Sandqvist. I kulturnämnden petas Gösta Adelswärd (m) som vice ordf till förmån för Keijo Niemenmaa (s). Lars Nestor blir ordf i hälsovårdsnämnden efter Olof Söderbäck.

Kommuncens högsta verkställande organ, kommunstyrelsen, förnyar sig på två punkter. Det är Lennart Fogelqvist som går in efter Göte Karlsson och Yngve Jonsson (c) som lämnat fullmäktige men ändå efterträder Arnold Franzén. Vidare får kommunstyrelsen inte mindre än sex nya suppleanter. Valberedningsutskottets förslag till några av nämnderna och styrelserna ser ut på följande sätt:

Kommunstyrelsen: Carl-Eric Ahlström, ordf, Arne Johansson, Evert Johansson, Berth Törngren, Lennart Fogelqvist, Bror Nilsson, Robert Rydberg, Gunnar Landin, Yngve Jonsson, Bengt Persson och Åke Elliot.

Centrala byggnadskommittén: Lennart Ek, ordf, Einar Jonsson, Arne Johansson, Gunnar Landin och Anders Johansson.

Trafiksäkerhetskommittén: Knut Tingebjörk, ordf, Gösta Brindmark, Lennart Fogelqvist, Sven-Tore Svensson, Kjell Mattsson,

Harriet Hydén och Lennart Johansson.

Brandstyrelsen: Bror Nilsson, ordf, Nils Ericson, Arne Hanström, Roland Karlsson, Göte Ivarsson, Lennart Lindwall och Sigvard Tingefors.

Styrelsen för stiftelsen Åtvidabergshem: Evert Johansson, ordf, Lennart Haglund, Agne Fasth, Johan Adelswärd och Robert Rydberg.

Byggnadsnämnden: Evert Johansson, ordf, Göte Karlsson, Eric Johansson, Lennart Fogelqvist, Agne Olsson, Kurt Höckert och Sven Carlsson.

Fritidsnämnden: Lennart Linnerstedt, ordf, Arne Lundqvist, Allan Bengtsson, Vivan Dahlgren, Tord Nyriker, Göran Klint, Börje Bjernhagen, Karl-Melker Kindstrand och Sverker Elwing.

Skolstyrelsen: Roland Johansson ordf, Arne Forss, Karl-Erik Björk, Berndt Forsberg, Stefan Hermansson, Wide Hellman, Agneta Olsson, Nils-Erik Norrman, Lillies Rydberg, Eva Anund och Ann-Sophie Söderberg.

Kulturnämnden: Einar Landin, ordf, Egon Axelsson, Keijo Niemenmaa, Ellen Jansson, Arne Fallman, Gunilla Ekström och Gösta Adelswärd.

Sociala centralnämnden: Göran Pettersson, ordf, Gösta Brindmark, vice ordf, Stig Strömberg, Arne Nilsson, Berth Törngren, Sture Andersson, Thyra Anders-

son, Bertil Ristenstrand, Brita Petersson, Vincent Melin och Olof Lagerlöf.

Handikapprådet: Gösta Brindmark, Stig Strömberg och Robert Rydberg.

Pensionärsrådet: Arne Johansson, Berth Törngren, Göran Pettersson, Brita Petersson och Arnold Franzén.

Hälsovårdsnämnden: Lars Nestor, ordf, Göte Karlsson, Roland Andersson, Bernt Skoogh, Gunnar Carlsson, Karl Erik Asklöf och Ingvar Kindsjö.

CHRISTER BERG

Full fart i Närstad. På lördagen anordnade Närstadsrotens syförening sin traditionella auktionsafton i Närstads gamla skola. Under vänskapligt gemyt trängdes gott och väl över 100 besökare i den gamla lärosalen. Med gemytet följde också prima köplust hos de närvarande och efter kvällens slut kunde arrangörerna konstatera att man återigen noterat ett försäljningsrekord. Arrangemangelt inbringade drygt 9 000 kr vilket är över 2 000 kr mer än förra årets rekord. Besökarna hälsades välkomna av kyrkoherde Arne Nilsson som även inledde med en kort andaktsstund. Efter kaffet vidtog auktionen. Klubban svingades av Amerikaresenären Gunnar Landin som mellan klubbslagen berättade anekdoter från sin resa. Bland auktionsgodset återfanns en rad fina handarbeten som förfärdigats och skänkts av ortsbor. En piggtittare som kom att kosta köparen över 700 kr och ett 20-tal ostar, hemgjorda förstas, som inbringade nära 100 kr styck. Efter auktionen avnjöts hemgjord ostkaka.

Vallningskurs. AIF:s skidsektion har anordnat en vallningskurs med Stig Mårtensson och Rune Gustavsson från Östergötlands skidförbund som instruktörer. Kursen pågick i Sporthallens foajé och samlade närmare 60 intresserade skidåkare. Instruktörerna gav en hel del goda råd om vallning på de moderna belagskidorna liksom hur man monterar bindningar på dem. Information lämnades också om vad som skiljer olika skidtyper åt och hur materielen skall skötas.

13/12

Vårsalong 77. Åtvidabergs konstförening har fått erbjudande från Östgöta konstförening om att visa en del av Vårsalong 77 i Åtvidaberg. Åtvidabergs konstförening som inte anser sig ha de ekonomiska förutsättningarna att klara av arrangemanget har vänt sig till kulturnämnden med förfrågan om bidrag. Nämnden har förklarat sig positivt att hjälpa till och kommer nu att diskutera frågan vidare med konstföreningen.

Föreningen i Åtvidaberg av De Handikappades Riksförbund, Åtvidaberg, ansöker hos regeringen om bidrag ur allmänna arvsfonden för att asfaltera gårdsplanen vid sommarhemmet Smedstorp. Kostnaden uppgår till 3 000 kr.

Frälsningsarmén i Åtvidaberg hade på lördagen sin traditionella Luciafest. Bo-Inge Nilsson inledningstalade och hälsade den fulltaliga publiken välkommen. Sedan Elisabeth Persson läst bibelord intågade lucian Eva Alf åtföljd av ett 20-tal tärnor och stjärngossar. Kapten Lisbeth Wesslund höll därefter en kort betraktelse och kårens sångare framförde några sånger. En mindre Luciatåbå utgjorde avslutning på kvällens möte.

Hästburen Lucia. Åtvidabergs ridklubb anordnade på lördagen sedan vanligt Luciafirande i ridhuset i Vrånghult. Klubbens ordförande Sverker Elwing kunde hälsa omkring 150 ungdomar och vuxna välkomna till festligheterna. I sitt hälsningsanförande nämnde han bl a de ekonomiska problem ridklubben har och att man fått en ansökan om anslag nedskuren av kommunen. Sverker Elwing berättade också att ridklubben är den näst största klubben i Åtvid när det gäller redovisade ungdomsaktiviteter. Efter detta delade han ut förtjänstmärken till tio duktiga flickor. Programmet fortsatte sedan med att instruktör Margareta Johansson gav en uppvisning i dressyrledning varefter sex flickor genomförde en sk kadriilj. Sedan ytterligare två flickor genomfört en hopp- och balansövning på en häst var det dags för Luciatåget att göra entré. Ridklubben Lucia var i år Annika Bohlin. Festligheterna avslutades sedan med dans och lekar. Under programmet överlämnades också för första gången utmärkelsen Kristins Minne. Elisabeth Svensson hade utsetts till innehavare av hedersutmärkelsen och fick nu motta den ur Sverker Elwings hand.

En stulen personbil påträffades på lördagen i diket vid Broddebo utmed riksväg 35. Bilen som var stulen i Västervik hade lämnats i ett i det närmaste oskadat skick.

14/12

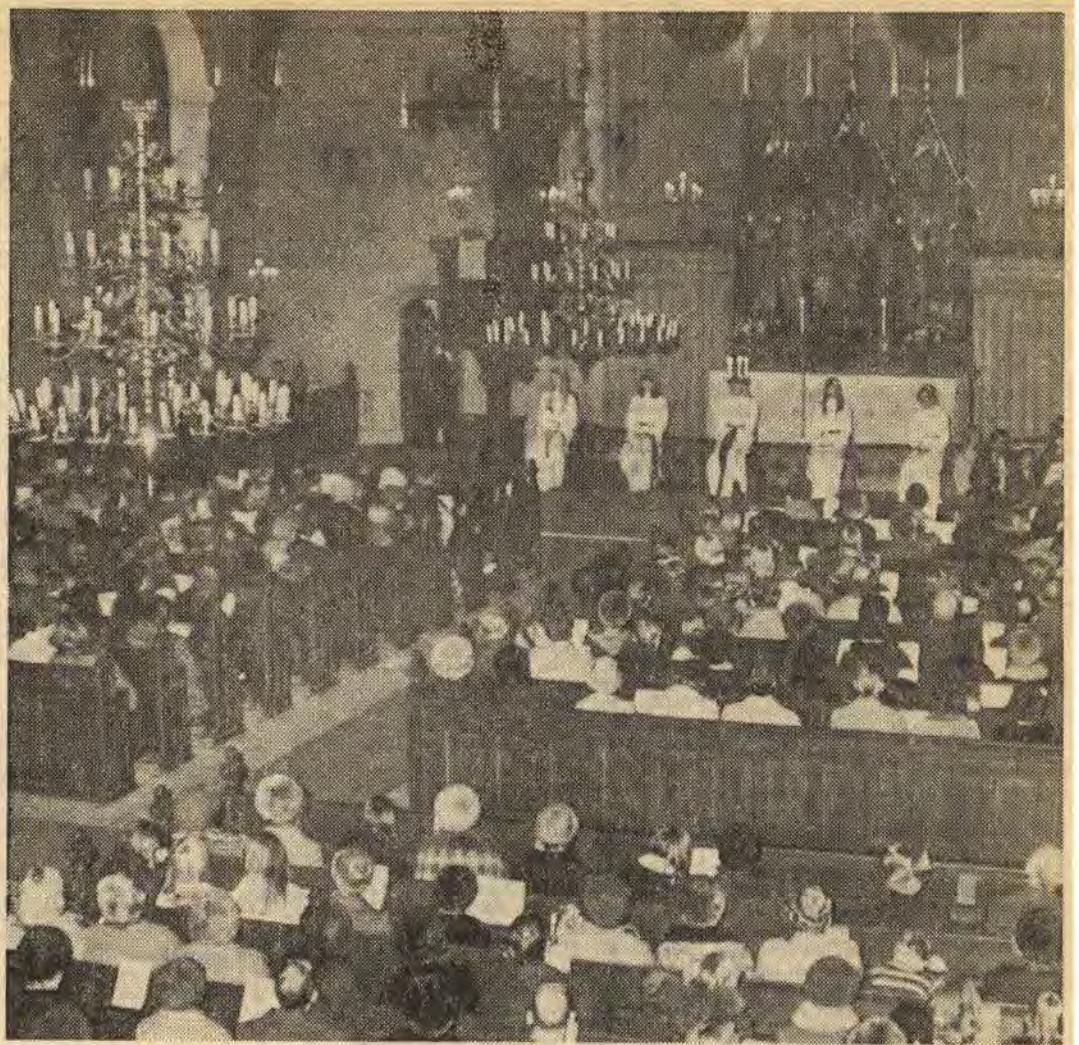
I Missionskyrkan i Åtvidaberg var det på söndagen julfest där de olika ungdomsgrupperna svarade för ett omväxlande program. Rolf Birgersson ledde scouterna i en avdelning med diktläsning och ljusständning. Söndagsskolbarnen sjöng med Ulla Lind som ledare. Cecilia Lagerlöf berättade julevangeliet med hjälp av flanellografbilder. Vidare förekom blockflöjtsmusik av ett par ungdomar. Efter serveringen framfördes en Luciatåblå med Else-Marie Johansson som Lucia.

Vid Luciafrandet i Alléskolan på måndagen bjöd sång- och musikbegåvade elever på ett vackert, välregisserat och fint utfört program som framfördes två gånger under skoltid och en gång på kvällen för allmänheten. En minst sagt effektiv fond för det efter en stund inskridande Lucia-tåget utgjorde den stora vitskrudade kören på gott och väl 60 elever. För det omfattande förberedelsearbetet och de lyckade framförandena svarade Inger Ragnarsson och Margareta Foxner. Den väldisciplinerade kören liksom den lilla instrumentala ensemblen sjöng och spelade rytmiskt säkert och rent. Rent och vackert sjöng också solisterna Margareta Schultz och Pia Ahlsén.

Kulturnämnden avslutade årets och mandatperiodens sammanträden på onsdagen med en sammankomst i biblioteket. Musikstyrelsen, personal från musikskolan och biblioteket hade inbjudits att delta.

Slarviga boklånare har nu chansen att fram till årsskiftet lämna tillbaka gamla biblioteksböcker utan att riskera att behöva betala någon förseningsavgift. Det har kulturnämnden beslutat. Orsaken är bl a att personalen på biblioteket haft så mycket att göra i år att man knappt hunnit med att skriva påminnelser eller vidta andra åtgärder för att få tillbaka böckerna. För den som har problem att komma under de tider som biblioteket har öppet kommer det att i entrén finnas en särskild låda tillgänglig också då biblioteket är stängt.

Rekordförsäljning. På EFS-gården i Åtvidaberg anordnades på fredagen försäljning. Efter en inledning av kyrkoadjunkt Stefan Bjarnegård började nämndeman Gunnar Landin auktionera ett 20-tal hemystade ostar bland den fulltaliga och köplada publiken. Cirkapriset kom att ligga på 100 kr kilot. Vidare försåldes hemstöpta ljus och andra åtråvärda föremål. Tillsammans med lotterier och servering inbringade försäljningen omkring 7 400 kr vilket är rekord i dessa sammanhang för EFS.

Det var i det närmaste fullsatt i Åtvids stora kyrka på söndagen då Åtvidabergs Lucia 1976, Solweigh Svensson, kröntes

Över 700 personer bevittnade Luciakröningen i Åtvidaberg

Uppskattningsvis över 700 personer deltog på söndagen i Luciahögtiden i Åtvids stora kyrka. Det innebar att kyrkan var i det allra närmaste fullsatt när de elektriska ljusen släcktes och endast levande ljus lyste upp helgedomen och musikdirektör Ingemar Ericsson på orgel intonerade hög-

tiden. Ungdomskören sjöng följande vackert Alta trinitata beata varefter Maria Mucchiano-Johansson ytterligare förhöjde den fina stämningen genom att sjunga Stilla natt.

Alltmedan ungdomskören sjöng Luciasången intog Åtvidabergs Lucia 1976, Solweigh Svens-

son, följt av sina fyra tärnor. Kröningen förrättades av komminister Bo Linnros, som i ett anförande jämförde Lucia med Johannes Döparen. Båda har uppgiften att bereda väg och ljus för Jesus. Därefter överlämnade han ett halssmycke till lucian och ringar till tärnorna varpå ungdomskören sjöng Låten portarna upp av Glück.

Sedan orkesterföreningen framfört tre engelska koraler dämpades åter belysningen. Medan Maria Mucchiano-Johansson klangfullt och engagerat bjöd på Luciasången på originalspråket skred Luciaföljet sakta ut ur kyrkan. Som postludium spelade Ingemar Ericsson en Fantasie.

Kollekten som upptogs till förmån för Blindskolan i Tiruppattur uppgick till drygt 600 kr. Luciafrandet hade arrangerats av fritidsgården, Lions, köpmannaföreningen och Fotoaffären.

CHRISTER BERG

RM-orientering i Åtvidaberg

OK Eken i Åtvidaberg har fått i uppgift att arrangera riksmästerskapet i orientering för ungdom. Tävlingarna äger rum i terrängen öster om Åtvidaberg i mitten av september nästa år. Det kan tyckas vara gott om tid att "duka" för årets största tävling i Åtvid men ändå är förberedelserna i full gång. Inom klubben har man utsett en organisationskommitté som skall se till att det där med förläggning, förtäring och förnöjelser skall fungera smärtfritt. Vidare kommer klubben att presentera en färdig del av den nya kartan Häcklabladet. I dagarna har man fått ett provtryck som fått klubbledningen att mysa av belåtenhet. En hel del tid och jobb har lagts ner på den nya kartan. Bara rekognoseringstiden har beräknats till ca 600 timmar.

Åtvids centerkvinnor stod på lördagen som värdar för ett festligt samkväm i samlingsalen på Östergården. I traditionell ordning före jul bjuder man pensionärer och personal på förtäring och en stunds underhållning. De inbjudna hälsades välkomna av ordföranden Lillies Rydberg varefter barnkören Klängen sjöng några visor. Därefter avåts den hemgjorda ostkakan och det medförda kaffet. Pensionärernas tack framfördes av Oskar Karlsson.

Åtvidabergs kulturstipendium utdelat till Bernt Holmström

14/12

Bernt Holmström är en ambitiös och seriöst arbetande konstnär som trots stora ekonomiska uppoffringar tagit tillvara de möjligheter till förkovran som funnits. Det, förklarade kulturnämndens ordförande i Åtvidaberg, Einar Landin, är nämndens motivering till att ge konstnär Bernt Holmström 1976 års kulturstipendium.

Ceremonin ägde rum på söndagen i kommunbiblioteket som dagen till ära hade söndagsöppet. Programmet inleddes av Agneta Ekström och Evald Medling som på blockflöjt och gitarr framförde stämningsfull musik.

Därefter följde överlämnandet av stipendiet på 2 000 kr till Bernt Holmström. En Åtvidabergskonstnär med Kisaursprung som alltså blev den förste att få kulturnämndens kulturstipendium. Det var nämligen första gången stipendiet utdelades. Självklart är det speciellt roligt att bli uppmärksammas första gången stipendiet delas ut, sadé stipendiaten själv.

De många besökarna i biblioteket denna dag hade också tillfälle att närmare studera delar ur

1976 års kulturstipendiat i Åtvidaberg, Bernt Holmström, får motta stipendiet av kulturnämndens ordförande Einar Landin

Bernt Holmströms produktion. Man hade anordnat en mindre utställning i ett av rummen på biblioteket. En utställning med

konstverk som mer än väl gav övertygande bevis på att stipendiet fått en värdig innehavare.

CHRISTER BERG

Luciastämning i Simhallen. Över 300 besökare, d v s fullsatt, hade samlats i Simhallen på söndagen för att övervara Åtvidabergs simsällskaps Luciäfirande. Programmet inleddes med ett effektivt fackelsim varefter ordföranden Bruno Mellström hälsade alla välkomna. Hedersutmärkelser överlämnades till tre simmare. Ulla Mellström fick Wickells vpr för bästa SUM-SIM-prestation, Peter Malmborg fick priset som bästa kamrat och för träningsflit och slutligen fick Amelie Roseberg ÅSS hederspris för sina resultat och för personliga uppoffringar för att kunna träna och tävla. Förutom skolmästerskapstävlingar förekom attacker mot klubbrekord och en handikaptävling. För tolfte året svarade Håkan Skogh och Sture Pettersson tillsammans med Roger Svensson och Björn Johnsson för de lika traditionella som roliga skämthoppningarna. Slutligen bjöd en grupp elever under ledning av Ingrid Olsberg för en stämningsfull Luciatablå i en gondol ute i bassängen.

15/12

Julfest i Falerum. Betel Falerum var fyllt till sista plats då man anordnade julfest på söndagen. Efter en inledande adventsång läste Ingmarie Nyström en bibeltext och barn ur ungdomsgrupperna framförde en välkomsthälsning. Programmet fortsatte med flera sånger, ett julspelel framfördes och pastor Ingvar Nyström läste julevangeliet. Kollekten för barnverksamheten uppgick till 470 kr. Dessutom hade barnen samlat in 137 kr till ett barnhem i Tanzania. Efter saft och kaffesamkväm fortsatte programmet med att Irma och Ingvar Nyström sjöng duett.

14/12

Anhållen. Polisen i Linköping har anhållit en Åtvidabergsbo i 25-årsåldern. Mannen, har bl gjort sig skyldig till inbrott på Åtvidabergs hotell för en vecka sedan, skadegörelse och hemfridsbrott.

Lyckat pryoförsök i Åtvid:

Flickor och pojkar "bytte" plats

— Den bästa vecka som skolan ordnat

Ett av allt att döma mycket lyckat försök har under hösten genomförts i Alléskolan i Åtvidaberg. Det gäller ett försök med sk förlängd och styrd pryoverksamhet. De närmare 30 eleverna i en niondeklass har utöver den ordinarie pryoperioden på två veckor fått vara ute på ytterligare en pryovecka. Men den här gången har man styrt elevernas val av arbetsplats. Flickorna har varit ute och provat på typiska mansyrken medan pojkarna "pryat" som förskolelärare, tandsköterskor osv. Och vad blev resultatet? Jo, omdömen som "den roligaste veckan skolan ordnat", "man har tänkt om" och "orättvist att inte fler får samma chans".

Eleverna i Åtvidaberg är de första i hela Östergötland som fått vara med om detta med förlängd och styrd pryoverksamhet, omtalar yrkesvals lärare Bo Ahlström. Man planerar för ett liknande projekt i Mjölby under våren. Där med en hel årsklass.

Syftet med försöket är att ge eleverna ytterligare en erfarenhet, en bredare bas, när de så småningom skall välja studieinriktning och ett framtida yrke, säger Bo Ahlström. När man pratar med eleverna om könsroller så är alla i teorin ense. En flicka kan mycket väl bli bilmekaniker och en pojke damfrisör. För att ta några exempel. Men när de sedan skall välja pryoplats blir det typiska jobb bundna till de egna könstillhörigheten.

Försöket har gått till så att man först tagit ut en klass ur årskurs nio med 27 elever. Klassen har indelats i tre grupper. Varje grupp har först samlats till fyra samtalslektioner. Man har då talat om könsroller, fyllt i en enkät och valt arbetsplatser.

Svårt välja

Det sistnämnda tyckte eleverna var mycket svårt. Mycket beroende på att man ju inte visste så noga vad det eller det yrket innebar. Därefter följde själva pryoveckan och nu håller man på med de avslutande gruppsamtalen där man går igenom varandras erfarenheter.

Correspondenten fick vara med vid ett av dessa samtal. Ett samtal som klart och tydligt demonstrerade att försöket både uppskattats av eleverna och även medfört en attitydförändring hos dem. Några exempel:

Hans Söderqvist, "förskollärare": Jag trodde aldrig att det skulle vara så roligt som det var. Jag hade gärna hållit på en vecka till, ifall jag nu orkat. Förut tyckte jag nog att det här var ett typiskt tjejjobb. Inte nu längre.

En av de tre grupper som deltagit i försöket med förlängd och styrd pryoverksamhet i Åtvidaberg. Ulf Wernersson (tandsköterska), Eva Nilsson (ingenjör), Per-Inge Hultman (förskollärare), Monica Johansson (polis), Peter Öfverberg (tandsköterska), Hans Söderqvist (förskollärare), yrkesvals lärare Bo Ahlström, Lena Svensson (chaufför) och Kristina Sandstedt (bilmekaniker)

Ändrade sig

Monica Johansson, "polis": Första gången pryade jag på ett ritkontor. Men det här var mycket roligare. Förut hade jag tänkt bli arkitekt. Men nu har jag tänkt om. Jag vill nog hellre bli polis. En snäll polis förstås. Det var den bästa vecka skolan ordnat.

Kristina Sandstedt, "bilmekaniker": Visst har jag varit intresserad av motorer och tekniska saker. Men själv tyckte jag aldrig att en flicka skulle passa som bilmek. Nu vet jag att det går. Även om jag inte orkade med en del moment. Ändå blev jag behandlad som en arbetskamrat.

I gruppen var man överens om att man var lyckligare lottade än sina kamrater som inte fått den här chansen. Många kanske vid första pryovalet egentligen ville pröva på ett "annorlunda" yrke men inte vågade. Nu blev man, om inte tvingad, så i varje fall styrd i en viss riktning.

Vidgade vyer

Det kan hända att vi lever i en modern värld och är moderna människor, säger avslutningsvis Bo Ahlström. Och när vi diskuterar könsroller så är vi ofta nog så radikala. Men när det kommer till kritan och vi ska välja själva så

följer vi de gamla vanliga mönstren. Att helt bortse från könstillhörigheten vid yrkesval är en lång process. Men det här försöket

tycks i alla fall visa att det finns andra könet och dessutom fått diskutera könsrollerproblemen har åtminstone fått vidgade vyer.

CHRISTER BERG

ÅTVIDABERG

17
12

Bara 14 lediga jobb i Åtvidaberg

Vid månadsskiftet november/december fanns det bara 14 lediga platser i Åtvidaberg. Dvs ingen förändring jämfört med situationen för en månad sedan. Och de flesta platserna är jobb inom vård- och servicesektorerna, vanligen deltid. Av statistiken att döma är det bara en kommun i hela Östergötland som har färre lediga platser att erbjuda. Det är Söderköping med bara sex.

En viss liten ökning av antalet arbetsökande registrerades på arbetsförmedlingen. För en månad sedan var siffran 207. Nu har den ökat till 213. Av dessa sökande är hela 112 personer ungdomar under 25 år. 103 personer går i dag helt utan sysselsättning i kommunen, de flesta kvinnor. 51 personer har tillfälligt arbete och söker ett stadigvarande jobb medan 24 har varaktigt arbete men vill ha något nytt. För närvarande är 35 personer sysselsatta i beredskapsarbeten.

Julkupp till föreningar. På fritidsnämndens konto för inventarie- och utrustningsbidrag fanns det före decembersammanträdet drygt 19 000 kr kvar. Under året har man betalat ut över 23 000 kr till sökande föreningar. Man har då som regel beviljat 40 procent av det sökta beloppet. När det nu blev pengar över beslöt fritidsnämnden att höja procentsatsen till 60, dock högst 3 000 kr. Det innebär att några Åtvidabergsföreningar nu får litet extra förstärkning i kassan i julkupp. Följande föreningar får således följande belopp: Yxnerums IF 493, ÅIF 75, Åtvidabergs sportskytteklubb 870, Åtvids akvarieförening 515, Åtvidabergs judoklubb 208, Friluftsförbundet 230, handbollsföreningen Åtvid 602, Missionsförbundet 100, Åtvids husmodersförening 832, Åtvids skyttegille 60, Falersums IF 722, Hannäs IF 1 600, Grebo IK 336, Åtvidabergs golfklubb 1 000, DHR 540, Åtvids naturförening 100, Åtvidabergs bågskytteklubb 329, Åtvidabergs simskissklubb 160, BK Slaget 458 och Åtvidabergs bandyklubb 150 kr.

Skolmästerskap i simning. I samband med ASS Luciafirande i Simhallen i söndags avgjordes också skolmästerskap i simning. Resultat: Klass 1, 25 m, pojkar 1) Martin Asmundsson; flickor 1) Louise Andersson. Klass 2, 25 m, pojkar 1) Peter Klint; flickor 1) Gunilla Ripstrand. Klass 3, 25 m, pojkar 1) Patrik Rosenberg; flickor 1) Anette Bolcowic. Klass 4, 25 m, pojkar 1) Rikard Lindgren; flickor 1) Camilla Johansson. Klass 5, 50 m, pojkar 1) Ulrik Asmundsson; flickor 1) Ylva de Val. Klass 6, 50 m pojkar 1) Jesper Pettersson; flickor 1) Carin Jonsson

Åtvidabergsplaketten till Olof Sandqvist

Vid årsskiftet lämnar Olof Sandqvist (s) fritidsnämnden. Han har då varit nämndens ordförande ända sedan fritidsnämnden instiftades för tio år sedan. Som ett bevis på uppskattning för det arbete som Olof Sandqvist lagt ner i nämnden beslutade på onsdagen de övriga ledamöterna att tilldela honom Åtvidabergsplaketten. Därmed är Olof Sandqvist den förste icke aktivt idrottsutövande person som fått utmärkel-

sen. Plaketten överlämnades vid en sammankomst på onsdagskvällen då såväl fritidsnämndens ledamöter som den personal som är underställd nämnden deltog. Fritidsnämndens vice ordförande Lennart Linnerstedt, som vid årsskiftet övertar ordförandeklubb, överlämnade plaketten. Han sade bl a att Olof Sandqvist genom sina insatser blivit ett begrepp. Han har gjort mycket i och för nämnden och därmed också för hela Åtvidaberg.

Åtvidabergsplaketten utdelas normalt årligen till organisation, lag eller enskild person som utfört framstående gärningar inom fritidsnämndens verksamhetsområde. Efter särskilt beslut kan den också utdelas vid speciella tillfällen. Ett sådant förelåg nu. Tidigare i höst har fritidsnämnden beslutat utdela plaketten till den 14-årige friidrottaren och skidåkaren Anders Öberg.

-erg

Förhandsförfrågningar. Byggnadsnämnden behandlade på tisdagen en del förhandsförfrågningar om uppförande av familjs- och fritidshus. Beträffande en förfrågan om enfamiljshus på fastigheten Hannäs 2:3 intar byggnadsnämnden en positiv inställning. Men nämnden menar också att sökanden bör försöka finna en tomt närmare kyrkbyns centrum. Likaså är byggnadsnämnden positiv till uppförande av enfamiljshus på fastigheten Västra Bjässerum 1:29. Dock först under förutsättning att något av de särskilda skäl som nämns i Kommunöversikten gäller. Slutligen diskuterades en förfrågan om fritidshus på Lilla Örsätter 1:9. I det fallet skall nämnden först undersöka tidigare fattade beslut. Enligt förslaget till Kommunöversikt bör ingen ytterligare bebyggelse få tillåtas i området.

Svarthygget i Grebo. Byggnadsnämnden har återigen behandlat det s k svarthygget i Grebo. Lantbruksnämnden har nu uttalat att den nuvarande ägaren av huset har behov av ytterligare en byggnad på fastigheten. Byggnadsnämnden har därför beslutat hänvisa till lantbruksnämndens yttrande och uppmana ägaren att inkomma med byggnadslovsansökan.

Byggnadslov. Byggnadsnämnden har beslutat om följande byggnadslov: Björn Tilling, Gråspetten 2, Gun-Britt och Ingvar Karlsson, Gröngölingen 4, Karl-Erik och Edith Karlsson, Mellanspetten 4, Björn Krona, Gröngölingen 2, och Britt och Tony Larsson, Gröngölingen 1. I samtliga fall gäller det enfamiljshus.

Formalin-gas och Reserven. Hälsovårdsnämnden har tidigare i höst konstaterat förekomst av gasen formaldehyd i en lägenhet i kvarteret Reserven. De uppmätta värdena ansågs så höga att de utgjorde hälsorisk ur medicinsk synpunkt. Man uppmanade fastighetsägaren att vidta åtgärder för att undanröja olägenheterna. Men finns det formalin-gas i fler lägenheter? Det undrar husägarnas intresseförening Samfällighetsföreningen Reserven i ett brev till hälsovårdsnämnden. Man anser att mätningar bör göras i varje fastighet och hemställer hos hälsovårdsnämnden att mätningarna kommer i gång så snart som möjligt.

Framgångsrik keeshond. Chricko heter en elva månader gammal keeshond, som trots sin ringa ålder varit mycket framgångsrik på flera hundutställningar. I Vadstena godkänd med diplom. I Linköping kom han etta i konkurrenzklass med handikap, bäst i ras (bland 20 rasfränder) och fyra i grupptävlan med handikap. I den internationella utställningen i Göteborg härförleden kom Chricko etta i konkurrenzklass och med handikap, kom tvåa i segrarklass med certifikat-kvalitet och blev slutligen trea i hanhundarnas Bäst i ras-klass. Ägare till den fina keeshonden är Olle Johansson i Åtvidaberg. Chrickos uppfödare och handler är Ingrid Ingerborn.

Utmärkelser. I samband med brandstyrelsens senaste sammanträde utdelades speciella förtjänsttecken till personal inom Åtvidabergs brandkår. Utmärkelse-tecken i guld för mer än 20 års tjänstgöring fick sålunda Ivan Nähdin, Åtvidaberg, 25 år, Olof Dahlberg, Björsäter, 21 år och Olle Bergbrink, Björsäter, 20 år. Minnesyxan för mer än 10 års tjänst fick Erland Strömberg, Björsäter, 14 år och Einar Walter, Åtvidaberg, 15 år. Alla de fem belönade har nyligen lämnat brandkårsarbetet.

Förslag till gatunamn. Byggnadsnämnden har beträffande bostadsområdet Nygård-Vägverket föreslagit följande gatunamn: Hallandsvägen, Värmlandsvägen och Bohusvägen. Kvartersnamn föreslås bli: Åkermyntan, Kattmyntan, Backtimjan, Blåplästern, Rödplästern, Vitplästern och Gulplästern.

De här tittar på din deklaration

När så småningom den nyvalda kommunfullmäktigeförsamlingen sammanträder för första gången, det blir sista veckan i december, kommer man bli a att utse ledamöter och suppleanter i de olika taxeringsnämnderna i kommunen. Valet gäller 1977 och följande personer är föreslagna som ordinarie:

Åtvidabergs första distrikt: Bernt Skoogh, Thore Johansson, Evert Svensson, Harry Johansson och Gunilla Ekström.

Åtvidabergs andra distrikt: Gunnar Petersson, Gunnar Lindman, Keijo Niemenmaa, Ingvar Kindesjö och Dagny Andersson.

Åtvidabergs tredje distrikt: Karl Östen Svensson, Karl Skogh, Lennart Karlsson, Sture Pettersson och Gunnar Hermansson.

Åtvidabergs fjärde distrikt: Arthur Mojljanen, Sven Gunnar Hägg, Valter Rudin, Gösta Gagnefeldt och Ingvar Abrahamsson.

Åtvidabergs femte distrikt: Leif Johansson, Karl Erik Björk, Karl Gösta Herge, Gunnar Jonsson och David Rendler.

Åtvidabergs sjätte distrikt: Vidar Gärde, Sven Gunnar Arvidsson, John Asp, Bengt Elmgren och Karl Ivan Grönqvist.

Grebo-Värna distrikt: Bengt Sundström, Evert Falk, Thord Nylinger, Karl Evert Pettersson och Göte Ivarsson.

Björsäter-Yxnerums distrikt: Erik Karlsson, Holger Karlsson, Tore Svensson, Lars Olov Andersson och Stig Gustavsson.

Gårdserums distrikt: Arne Hanström, Berth Törngren, Torvald Karlsson, Sven Gärme och Wide Hellman.

Hannäs distrikt: Ragnar Johansson, Gunnar Johansson, Gullmar Andersson, Krister Nilsson och Lars-Evert Persson.

Fastighetstaxeringsnämnden: Arthur Mojljanen, Sigvard Önnegren, Sture Andersson, Eric Johansson och Stig Johansson.

Särskilda taxeringsnämnden: Eric Bergström, Stig Gustavsson, Göte Karlsson, Sigvard Önnegren och Paul Blückert.

Föreningsbidrag. Fritidsnämnden beslöt på onsdagen bevilja sökande föreningar följande bidrag: Åtvidabergs sportskytteklubb 51 kr i ledarutbildningsbidrag, Åtvids lokala jaktvårdsförening 51 kr i ledarutbildningsbidrag, Handbollsföreningen Åtvid 1 796 kr i utrustningsbidrag, Åtvidabergs badmintonklubb 183 kr i lägerbidrag, Grebo skid- och motionsklubb 165 kr i lägerbidrag, Friluftsförbundet 850 kr i ledarutbildningsbidrag och 2 000 kr i lägerbidrag, ÅIF 780 kr i ledarutbildningsbidrag och 1 695 kr i lägerbidrag och slutligen Åtvidabergs bordtennisklubb 500 kr.

18/12

Går det inte att genomföra flygbesprutningar helt utan anmärkningar kan det vara dags att förbjuda dem, skriver hälsovårdsnämnden i Åtvidaberg till naturvårdsverket

Hälsovårdsnämnden i Åtvidaberg:

Vill införa förbud mot flygbesprutning

Under sensommaren i år flygbesprutades omkring 25 områden i skogarna runt Åtvidaberg. Beträffande fyra av dessa har hälsovårdsnämnden i Åtvid närmare kontrollerat hur besprutningarna utförts. Resultatet blev negativt. I samtliga fall kunde man konstatera missförhållanden. Detta trots, som nämnden skriver i ett brev till naturvårdsverket, att markägaren visat en klar vilja att genomföra bekämpningen seriöst och oklanderligt. Därför uppmärksammas nu naturvårdsverket på de praktiska svårigheterna att utföra flygbesprutning korrekt. Och att kontrollera den. Sälunda menar hälsovårdsnämnden att bestämmelserna bör ses över. Om andra orter gjort liknande erfarenheter som vi bör flygbesprutning av herbicider förbjudas, skriver man.

Vid kontroller har man i Åtvidaberg kunnat konstatera att markeringarna ute i naturen inte helt överensstämmer med de gränser som angetts i anmälan till nämnden. Vidare har flygaren avvikit från markeringarna. Därför har det på sina håll uppstått ganska stora differenser mellan de ur-

sprungliga planerna och det slutliga resultatet.

I ett fall har bekämpningsmedel släppts ut över en sjö upp till ca 100 meter från strandlinjen. I ett annat fall har piloten inte tagit hänsyn till en göl mitt i besprutningsområdet. Detta trots markeringar på kartan. I terrängen

fanns dock inga märken. Men det är ju rimligt att anta, skriver nämnden, att en flygare bör känna till bestämmelserna för vattendrag och sjöar.

Man nämner också som exempel hur en hel trädgård i Morsorsgruvan förstördes sedan fe-

(Forts sid 9 VILL)

Vill...

(Forts från sid 3)

noxisyror drivit in över gården.

Det är synnerligen betänkligt, säger nu hälsovårdsnämnden, att sådana övertramp kan ske. I det här fallet har vi ändå ingen anledning att ifrågasätta markägarens intentioner och goda vilja. Vad kan då inte hända om en beställare av flygbesprutning inte är så noggrann eller känner samma ansvar, frågar sig nämnden.

Man menar också att svagheten i systemet kan bero på att det ingår inte mindre än tre helt olika led vid flygbesprutning. Det är den ursprungliga planeraren, det är utsättaren av flygmarkeringar och det är slutligen piloten som utför besprutningen.

Därför vill nu hälsovårdsnämnden i Åtvidaberg fästa naturvårdsverkets uppmärksamhet på de praktiska svårigheterna som är så stora att en översyn av bestämmelserna verkar vara befogad. Skulle naturvårdsverket finna att bestämmelserna är bra så faller ansvaret för utförandet av flygbesprutning helt på skogsägare och flygföretag. Om det då visar sig att man på andra orter fått samma eller kanske sämre resultat än Åtvidaberg, då bör flygbesprutning av herbicider förbjudas, slutar nämnden sin skrivelse.

Även förra året agerade hälsovårdsnämnden i Åtvid i den här frågan. Också då kritiserade man bestämmelserna. Lagtextens oklara utformning förpassar nämnden till åskådarplats, skrev man och krävde klarare och mera skärpta regler för anmälningskyldighet och informationsskyldighet. Nämndens kritik ledde då till en ny kungörelse där man tillgodosatt flera av Åtvidsnämndens krav.

CHRISTER BERG

20/12

Tärnräk AIF-avslutning. Det var gott om tärnor i Sporthallen när AIF:s gymnastiksektion anordnade Luciaavslutning för sina gymnastikgrupper på ungdomssidan. Över 60 vitkrudade tärnor med ljus i hand beledsagade den utvalda lucian. En pampig syn för de många föräldrarna, syskonen och andra intresserade på åskådarplats. Sammanlagt deltog på avslutningen ett 80-tal av de omkring hundra ungdomarna från sju år och uppåt. De yngsta framförde sedan en uppvisning i kulterbyttor av alla möjliga och omöjliga slag. Därefter var det dags för elitgruppen i nyinköpta dräkter. Slutligen hade den stora gruppen en hoppuppvisning. Efteråt bjöds alla på saft och lussekatter. Ledaren för gymnastikgrupperna, Inger Pettersson, fick som belöning motta en hel del blomster.

ÅTVIDABERG

Formalingas i fler bostäder i Reserven

Under veckoslutet genomförde hälsovårdskontoret mätningar av formalingas i kvarteret Reserven i Åtvidaberg. Resultatet av mätningarna visade att i tretton av de ca 30 undersökta bostäderna fanns anmärkningsvärda halter av gasen formaldehyd. Vad som är "för högt" eller "acceptabelt" när det gäller halten av formaldehyd är för närvarande inte lätt att säga. Det saknas nämligen fastställda normer. Socialstyrelsen har förutskickat att sådana normer ska komma till årsskiftet.

Hälsovårdskontoret har tidigare i höst mätt formaldehydhalten i en annan bostad i samma område. Där fick man värdet 0,7 ppm. Ett så högt värde menade då hälsovårdsnämnden är att betrakta som en hälsorisk. Man uppmanade ägaren att åtgärda förhållandet.

Även socialstyrelsen har i ett uttalande sagt att halter på 0,7–1,2 ppm är att betrakta som oacceptabla ur bostadshygienisk synpunkt. Den kommande normen lär snarare ligga under än över 0,5.

Anledningen till undersökningen var en begäran från husägarnas intresseförening. Finns det formalingas i fler bostäder, frågade man och begärde hjälp från hälsovårdsnämnden. Och det fanns det alltså. I sju fall uppmättes värden mellan 0,5 och 1,0 ppm. I sex fall värden strax under 0,5.

De boende i området uppgav också på förfrågan genomgående att de haft besvär med irritation i ögon och luftvägar vid inflyttningen i bostäderna. I de flesta fall har besvären minskat eller försvunnit helt. I ett drygt tiotal fall förekommer fortfarande irritation på grund av stickande lukt och/eller irritation i ögon och slemhinnor.

Mätningarna kommer att presenteras för hälsovårdsnämnden i Åtvidaberg vid dess nästa sammanträde i januari. Då kommer man också att ta ställning till eventuella åtgärder.

erg

Små möjligheter till fritidsfiske runt Åtvid

Den fritidsfiskare som bor i Åtvidaberg och inte har tillgång till bil, har inte särskilt stora möjligheter att utöva sin hobby. I varje fall inte om han inte är beredd att gå eller cykla längre än en mil från tätorten. Det visar sig nämligen av en utredning som gjorts på fritidskontoret att denne fritidsfiskare bara lagligen kan disponera 186 har vatten. Det är bara sju procent av den vattenyta, som finns inom en mils avstånd från Åtvid. De övriga 2 250 har är stängda.

Detta menar fritidsnämnden i ett yttrande över förslaget till Kommunöversikt för Åtvidaberg, är otillfredsställande och berör inte minst turistnäringen i Åtvidaberg. Möjligheten till fritidsbebyggelse och fritidsfiske måste man ta hänsyn till i den fortsatta planeringen.

Hela vattenarealen i Åtvidabergs kommun uppgår till 9 473 har. Kortfiske är tillåtet på knappt hälften av den ytan, varav övervägande delen på sjöarna Risten, Såken, Borken och Yxningen.

Fritidsnämnden framhåller också hur viktigt det är att mark reserveras för strövområden i anslutning till kommunens tätorter, alltså inte bara Åtvid. Dessutom menar nämnden att det är väsentligt att frågan om genomfart från Kisahället löses så att Humpaområdet skonas och så att Edberga-projektet kan genomföras.

-erg

Ännu fler besvär över konsulttjänst i Åtvidaberg

22/12

— Avsikten med dessa fortsatta klander över beslut i frågan om näringslivskonsulten i Åtvidaberg är i första hand att väcka åtvidabergarnas uppmärksamhet på den grova oakt-samhet i fråga om rätt och sanning som kommunstyrelsen och kommunfullmäktige visat i denna för kommunen så viktiga fråga.

Det skriver före sotaremästaren Harald Wiklund i Falerum utanför Åtvidaberg i ett brev till länsstyrelsen. Han fortsätter: — Den begångna oakt-samheten framstår som ett avslöjande av dessa organs oförmåga att objektivt och sakligt handlägga detta ärende. Därmed besvärar han sig för tredje gången i år över kommunala beslut i näringslivskonsultfrågan. De två tidigare besvärerna har länsstyrelsen avslagit. I dessa fall har Harald Wiklund gått vidare till regeringen.

Eftersom regeringsrätten ännu inte avgjort det ärendet menar nu Harald Wiklund att kommunfullmäktige vid sitt novembersammanträde gjorde fel som beslutade förlänga näringslivskonsult Emes Olssons tjänst ytterligare ett år. Hur kan man förlänga en tjänst som ännu inte är formellt inrättad, frågar han.

Dessutom, fortsätter besvärsskrivaren, har ju faktiskt kommunstyrelsen själv i ett beslut i april månad upphävt sitt beslut från mars att anställa Emes Olsson som näringslivskonsult. Hur kan man då förlänga ett beslut som formellt upphört att gälla?

Stöd för detta påstående ger Harald Wiklund genom en kronologisk uppräknings av kommunens handläggning i frågan. Av detta framgår att kommunstyrelsen först anställde Emes Olsson som näringslivskonsult — innan man haft formellt rätt att göra det. Därför utannonseras en tjänst som lokaliseringskonsult "för den händelse besvär anförs". Det besväret ombesörjde Harald Wiklund.

Emes Olsson sökte därefter tjänsten som näringslivskonsult varpå kommunstyrelsen sedermera anställde honom som konsult i näringslivs- och lokaliseringsfrågor. Samtidigt upphävde man sitt tidigare beslut att anställa honom som näringslivskonsult.

Harald Wiklund kommer därefter in på kanslichef Assar Holmqvist förslag i höstas att föra över näringslivsfrågorna på kommunkansliet. Något som skulle kunna ske efter en personalförstärkning. I samband därmed skulle enligt förslaget också näringslivskonsultens uppdrag kunna upphöra.

Men, skriver Harald Wiklund, kommunstyrelsen underlät att närmare utreda den frågan vilket innebar att kommunfullmäktiges beslut att förlänga näringslivskonsultens uppdrag skedde utan föreskrivet beredningsförfarande. Det finns alltså, hävdar slutligen Harald Wiklund, berättigad anledning att ifrågasätta kommunfullmäktiges behörighet att förlänga näringslivskonsultens uppdrag utan att dess förinnan lämna en öppen och sannfärdig redogörelse för ärendets märkliga turer i kommunstyrelsen. I all synnerhet som lagfäst grund för meritbedömning totalt åsidosatts, eftersom ärendets beredning är oredovisad och eftersom kommunstyrelsen i april upphävt beslutet.

CHRISTER BERG

Basarsuccé i Björsäter. Hem och skola i Björsäter anordnade på söndagen i Björsäters Folkets hus en julbasar som kom att bli en stor framgång för såväl arrangörer som programdeltagarna. Idén med julbasar har egentligen gamla traditioner men har under en följd av år legat nere för att nu återupptas av Hem och skola-föreningen. Gästerna hälsades välkomna av Kenneth Rönn som var aftonens konferencier. Under programmets lopp kom i stort sett varenda en av de ca hundra eleverna att delta. Klass 5 och 2 framförde en Luciatablå med Ingela Mårtensson som Lucia. Klass 3 spelade upp Olles skidfärd. Klass 1 och 5 sjöng sånger och klass 6 framförde ett eget program med egna pjäser, limerickar osv. Dessutom förekom en rad musikaliska inslag, dans och ett litet gymnastikprogram. I själva finalen deltog allihop med visan om Tom Dooley. Efteråt såldes julpynt som barnen gjort och lotterier som föräldrar skänkt priser till. Behållningen av hela julbasaren har avsatts till upp-rustning av den stora skolgården.

Julfest på EFS. På lördagen anordnades en julfest i EFS-gården. Maria Sundin inledde med bibel-läsning, varefter hon tillsammans med Christina Fridén sjöng till gitarrackompanjemang. En grupp barn framförde ett julspel där även en Luciatablå ingick. Därefter bjöds samtliga på risgrönsgröt, smörgåsar, kaffe och tårter. Slutligen överlämnade Erik Nilsson avskedsgåvor från Åtvidabergskretsens till Maria Sundin och Christina Fridén. Båda kommer vid årsskiftet att lämna Åtvidaberg efter ett års verksamhet i företrädesvis Åtvid och Grebo.

Pengarna räcker inte till Yxnerumsvägen

Tillgängliga medel för drift och underhåll av vägnätet medger inte en speciell upprustning och översyn av vägarna 732 (Åtvidaberg—Ringarum) och 764 (Björnsäter—Salvedal). Det beskedet lämnar vägdirektör Anders Högberg i en skrivelse till kommunstyrelsen i Åtvidaberg.

Bakgrunden till skrivelsen är den motion som Stig Strömberg (s) väckte vid kommunfullmäktiges sammanträde i september. Stig Strömberg begärde att kommunen med alla till buds stående medel skulle verka för att vägen Åtvidaberg—Yxnerum—Ringarum med det snaraste iordningställdes. Dessutom ville han att kommunen med skärpa skulle påtala vägverkets oförmåga att ta erforderliga hänsyn till andra myndigheters beslut beträffande vägpolitiken.

Kommunstyrelsen skickade sedan en skrivelse till vägförvaltningen där man uttalade förhoppningen att vissa mindre kostnadskrävande insatser skulle kunna göras på Yxnerumsvägen och den anslutande vägen till Björnsäter. Dock framhölls att sådana insatser inte fick ha negativ inverkan på väghållning och upprustning av vägen Kisa—Åtvidaberg—Valdemarsvik.

I svaret till Åtvidabergs kommun påpekar Anders Högberg att en ombyggnad av Yxnerumsvägen får beaktas i samband med upprättandet av nästa flerårsplan. Den planen omfattar åren 1979—83. Dessutom kommer Åtvidaberg liksom övriga kommuner i länet att under 1977 få möjlighet att inkomma med förslag till de företag, i prioritetsordning, som bör medtagas i denna flerårsplan.

—erg

Julskinkorna kontrolleras. Distriktshälsovårdsinspektör Lars Laager har veckan före jul låtit uttaga ett mindre antal skinkor för analys. Orsaken till förfarandet var att klagomål inkommit till hälsovårdskontoret. Bl a har man klagat på märkningsbestämmelser och skinkornas utseende. Vid inspektion i affärer har Lars Laager funnit att märkningsbestämmelserna i vissa fall inte följts. Några skinkor har därefter skickats till laboratorium för analys. Enligt förhandsbesked har man där inte funnit anmärkningsvärda mängder monofosfat. Ärendet kommer att tas upp till behandling vid hälsovårdsnämndens sammanträde i januari.

Åtvids kommunfullmäktige 1976:

En tredjedel av ledamöterna gjorde inte ett enda inlägg

Det finns statistik på mycket här i världen. Statistik som är både nödvändig och nyttig och statistik vars värde man stundom betvivlar. Om den statistik som här skall redogöras för hör till den förra eller senare gruppen ankommer på läsaren själv att bedöma. Det handlar om antalet inlägg i Åtvidabergs kommunfullmäktige under år 1976. Någon officiell räkning av antalet inlägg görs inte.

Sammanställningen har gjorts av tidningens lokalredaktörer. Det skall villigt erkännas att vi i hastigheten kan ha glömt ett eller annat inlägg. Eller satt någon prick för mycket i något fall. Men i stort sett stämmer den nog. Och för väljarna i Åtvid kan det kanske vara av intresse att veta hur ofta deras förtroendevalda varit i elden.

Varje gång någon ledamot i fullmäktige begärt ordet har vi gjort en markering. Dock inte för reservationer, enkla frågor, interpellationer, motioner, utrop eller voteringar. De sakerna har noterats för sig.

360 inlägg

Då finner man att det under årets elva sammanträden gjordes nära 360 inlägg. Den som talat mest i fullmäktige är naturligt nog kommunalrådet Carl-Eric Ahlström. Han har ju betalt för det och är också den som sitter inne med de flesta faktauppgifterna och oftast får svara på frågor. Han yttrade sig vid 78 tillfällen. Som lika klar tvåa kommer Brita Petersson (m). Hon begärde ordet vid inte mindre än 39 tillfällen. Ett stort hopp är det därefter till en grupp på sex personer som talat mellan 18 och 22 gånger var. Dessa är Olof Sandqvist (s), Åke Elliot (m), Bengt Persson (fp), Carl G Nilsson (m), Lennart Ek (s) och Evert Johansson (s).

Därpå följer mellangruppen: Barbro Boll (kds) 13, Ingvar Klindesjö (m) 10, Stig Strömberg (s) 9, Gunnar Landin (c) 9, Gösta Brindmark (s) 8, Yngve Johnson (c) 8, Arne Johansson (s) 8, Einar Landin (s) 8 och Bror Nilsson (s) 7.

Mera sporadiskt har följande grupp uttalat sig: Eric Jernberg (s) 5, Vivan Dahlgren (s) 4, Robert Rydberg (c) 4, Göte Karlsson (s) 3, Sigvard Önnegren (c) 3, Nils-Erik Norrman (c) 3, Thyra Andersson (c) 3, Birger Karlsson (s) 2, Wide Hellman (s) 2, Göran Klint (c) 2, Skoglar Axelsson (s) 1, Bertil Ahlström (s) 1 och Gunnar Svensson (kds) 1.

De här båda fullmäktigeledamöterna svarade ensamma för nästan en tredjedel av alla gjorda inlägg i Åtvidabergs kommunfullmäktige under 1976: kommunalrådet Carl-Eric Ahlström och moderaten Brita Petersson

Sedan kommer en överraskande stor grupp på 14 ledamöter, en tredjedel av hela församlingen, som följt devisen om att tuga är guld. Det är socialdemokraterna Bert Törngren, Britt-Louise Carlzon, Agne Fasth, Bernt Forsberg, Birgit Johansson, Göte Karlsson, Lars Nestor och Gunnar Johansson. Vidare från centern Gunnar Carlsson, Lars Johansson, Gösta Gagnefeldt och Inger Larsson. Slutligen folkpartisterna Folke Hanström och Sven Ternstedt.

Av suppleanterna har fyra begärt ordet: Roland Johansson (s) 6, Lennart Linnerstedt (s) 4, Göran Pettersson (s) 3 och Gunilla Ekström (fp) 1 gång.

Beträffande ovanstående bör följande kommentar göras. Dels att den här statistiken är kvantitativ. Dvs kvaliteten på de gjorda inläggen har inte bedömts. Det vore förmätet i överkant. Dels händer det utomordentligt sällan att de förslag som läggs fram för kommunfullmäktige ändras. Även om 1976 års sammanträden kan karakteriseras som debatterika har det bara blivit tal om nå-

gon enstaka redaktionell ändring i formuleringarna. Ja, och så fick förstas Yngve Johnson ett förslag om försäljning av gamla skolhus uppskjutet. Därför kanske det inte är så underligt att många måhända tycker det är lönlöst att ta fullmäktiges tid i anspråk med sina egna åsikter.

Reservationer m m

Under året inlämnades 22 reservationer mot fattade beslut. Utom i tre fall var det borgerliga ledamöter som reserverade sig. Tre motioner lämnades in. Carl G Nilsson (m) motionerade om bättre skolhälsovård i ytterområdena, Stig Strömberg (s) om Yxnerumsvägen och den socialdemokratiska gruppen om höjt partistöd.

Endast två interpellationer förekom och bara sju enkla frågor ställdes. Även voteringarna var få. Man voterade om ölutsänkning, markköp i Björnsäter, förlängt förordnande för näringslivskonsulten, högre va-avgifter och bidrag till Åtvidabergs golfklubb.

ÅTVIDABERG

Julotta i Värna. Julottan i Värna kyrka samlade många besökare. Högtiden leddes av kyrkoherde Arne Nilsson. Dessutom medverkade kantor Birgitta Andersson, som sjöng till eget orgelackompanjemang.

Ekumenisk sängudstjänst anordnades traditionellt i Åtvids gamla kyrka på juldagen. Den välbesökta gudstjänsten leddes av kyrkoherde Arne Nilsson, som även svarade för kommentarer och förklaringar till de olika jul-sånger som framfördes. Kvällens talare var kyrkvård Anna-Lisa Wärme, som höll en julbeträktelse. Dessutom medverkade Börje Bjernhagen med solosång, Frälsningsarméns sångare och Pär Hugosson och Elisabeth Gustavsson. Musikdirektör Ingemar Ericsson avslutade med en illustrativ meditation på orgel.

I Hannas inleddes helgen med julbön på Hannäsgården. Kyrkoherde Claes-Göran Rosén talade. Några damer sjöng flera av de välkända julsångerna. Julottan var som vanligt välbesökt. Kyrkoherde Claes-Göran Rosén predikade och var liturg. Gullmar Andersson spelade trumpet till psalmsången. Kyrkokören framträdde under ledning av fru Gurli Fredriksson. Som postludium utfördes Adäms julsång med soloslag av Birger Johnson. Annandagens högmässa hölls i Kvarnviks bygdegård och leddes av kyrkoherde Rosén.

Julotta i Grebo. Julottan i Grebo kyrka hade samlat en nära nog fullsatt gudstjänstlokal. Högtiden leddes av komminister Thord Thordson. Kyrkokören medverkade.

Julbön i Åtvid. I Åtvids gamla kyrka hölls på julaftonen sedvanlig julbön. Kyrkoherde Arne Nilsson ledde högtiden. Vidare medverkade Åtvids husmoderskör under ledning av Karin Björkman.

Julotta i Åtvid. Den lika stämningfulla som festliga julottan i Åtvids stora kyrka hade i år samlat en stor menighet. Endast några få sittplatser återstod när komminister Bo Linnros inledde högtiden. Åtvids kyrkokör medverkade under ledning av musikdirektör Ingemar Ericsson.

I Gärdserums kyrka var Carl-Erik Ståhlbom predikant och liturg vid julottan. Kantor Nils Bokblad ledde kyrkokören, som bl a som postludium utförde Gammal böhmisk julvisa i arrangemang av Riedel. Annandagens högmässa var förlagd till Broddebo missionshus, där kyrkoherde Claes-Göran Rosén predikade.

Grebo älderdomshem. På älderdomshemmet i Grebo anordnades på julafton traditionell julbön med musik. Liksom förr om åren samlades även många ortsbor för att övervara julbönen. Komminister Thord Thordson läste en betraktelse, och hans tal omramades av sång som framfördes av Grebo ungdomskör. Som avslutning spelade systrarna Helen och Elisabeth Turesson på sopranino och sopranblockflöjt *Andante cantabile* av Vivaldi. Efteråt samlades man kring de dukade kaffeborden.

Julotta i Yxnerum. Många församlingsbor i Yxnerum hade mött upp till julottan. Högtiden leddes av kyrkoadjunkt Stefan Bjarnegård. Kjell Asklöf medverkade med trumpetsolo och förstärkte även psalmsången. Vid orgeln satt kantor Christer Carlsson.

Julotta i pingstkyrkan. Omkring 120 besökare hade på juldagens morgon samlats för att delta i Smyrnförsamlingens julotta. Högtiden inleddes med att Gunnar Svensson läste julevangeliet. Pastor Nils-Göran Andersson talade.

Frälsningsarmén. Efter ett uppehåll på ett par år har nu frälsningsarmén återupptagit den gamla traditionen med julotta på juldagsmorgonen. Lokalen var i det närmaste fullsatt när kapten Lisbeth Wesslund inledde med diktläsning allt under det Arne Lamberths trumpetspel bildade musikalisk bakgrund. Tre flickor sjöng, och Marianne Bjernhagen läste julevangeliet. Bo-Inge Nilsson läste bibelord, varpå Eva Alf, Elisabeth Persson och Lisbeth Wesslund sjöng Stilla natt. Efteråt följde kaffesamkväm i ungdomslokalen.

Åtvidaberg

Kyrkostämman i Yxnerum

I samband med annandagens gudstjänst i Fröjerums missionshus hölls ordinarie kyrkostämman med Yxnerums församling. Man beslutade där att utöka antalet ledamöter i kyrkorådet med en till sex. Elias Lundh omvaldes till ordförande liksom även på posten som kyrkostämmans ordförande. Omvalda blev också Ivar Karlsson och Elis Andersson. Nya i kyrkorådet blev Ellen Orrklint, Peder Karlsson och Claes Rask. De båda som lämnade kyrkorådet var Carl Uppman, av åldersskäl, och Nils Linder, som flyttat från församlingen.

Stämman beslutade också att utöka antalet suppleanter i kyrkorådet från tre till fyra. Nyvalda blev Anna-Lisa Karlsson och Hans Karlsson medan Ann-Marie Karlsson och K E Gustavsson omvaldes. Till församlingens ledamöter i församlingsdelegerade omvaldes Elis Andersson och Ivar Karlsson.

Kyrkostämman beslutade även att inforra kostnadsförslag på en fullständig yttre renovering av Yxnerums kyrka.

Åtvidabergshems styrelse. Kommunstyrelsen beslutade på måndagen utse följande personer att ingå i stiftelsen Åtvidabergshems styrelse: Evert Johansson, Lennart Haglund, Agne Fash, Johan Adelswärd och Robert Rydberg. Till ordförande omvaldes Evert Johansson. Innan valet ägde rum vidtogs en stadgeändring. Tidigare har det varit så att kommunens beslutande organ, dvs kommunfullmäktige, enligt stadgarna skall utse ordförande och vice ordförande i Åtvidabergshem. Nu beslutade kommunstyrelsen ändra stadgarna så att man själv utser vilka som skall besätta dessa båda poster av de valda ledamöterna.

Tomtförsäljningar. Kommunstyrelsen har beslutat sälja följande tomter: Mellanspetten 4 till Karl-Erik och Edit Karlsson för 29 700 kr, Gröngölingen 4 till Ingvar och Gunbritt Karlsson för 29 700 kr och stg 216 BR till Hans Sandberg för 19 400 kr.

Åtvidaberg

29/12

Taxi i Åtvidaberg fick en hel del förfrågningar om körningar på tisdagsmorgonen. Men först på eftermiddagen kunde man åta sig körningar i viss omfattning. Då bara på de större vägarna.

På värsidan kom det häftiga snöovädret att ställa till med en hel del problem i Åtvidaberg. Men personal från såväl vägförvaltningen som kommunens byggnadskontor ställde under hela dagen upp och hjälpte till med plogning och även körning. Vägverket hade en bil avdelad för att hjälpa ambulanspersonalen och fick vid fem tillfällen eskortera ambulansen till Linköping med brådskande sjukdomsfall.

SJ-personalen i Åtvidaberg hade det minst sagt besvärligt på tisdagen. I stort sett samtliga buss- och tågförbindelser till och från Åtvidaberg fick inställas till långt fram på eftermiddagen. En modig busschaufför körde dock den tidiga turen till Linköping. Han startade halv sex och kom fram först vid notiden. Tågtrafiken kunde inte heller komma igång i normal omfattning.

Hela personalstyrkan på Åtvidabergs kommuns byggnadskontor, ett 30-tal man, jobbade hela tisdagen för högtryck för att hålla åtminstone de större vägarna och gatorna i samhället körbara. Ett arbete som inte direkt underlättades av den trots allt relativt stora skara människor som gav sig ut med sina bilar. Många kom bara ett stycke på väg och lämnade sedan sina fordon fastkörda i drivorna.

På tisdagen inställdes all postutbärning i Åtvidaberg. Dels var posten betydligt försenad till Åtvid och dels var det under större delen av dagen praktiskt taget omöjligt att komma fram för brevbärarna. Likaså fick abonnenterna utmed lantbrevbärrlinjerna vara utan post på tisdagen. De lantbrevbärare som är bosatta utanför samhället kunde inte ens ta sig in till Åtvid. Även tidningsutbärningen drabbades. Stockholmstidningarna låg kvar på ett tåg som kört fast i Gistad. Correspondenterna hade visserligen kommit till Åtvid. Men bara i undantagsfall kunde tidningsbuden ta sig fram på förmiddagen. Först på kvällen hade de flesta abonnenter fått sin tidning.

Inte på tjugo år har jag varit med om något liknande, sade vägmästare Karl-Anders Karlsson på tisdagen om de problem som snöovädret skapade i Åtvidabergsdistriktet. Alla våra fjorton enheter har helt måst inrikta sig på att hålla riksväg 35 öppen. Hela styrkan jobbade för högtryck ända sedan måndagskvällen och efter några timmars vila på tisdagseftermiddagen återupptogs röjningsarbetet. Frånsett 35-an gick det inte att komma fram på några vägar i Åtvidaberg under tisdagen. De mindre vägarna kan vi inte börja med förrän det hela lugnat ner sig.

Bara 350 av 1 000 anställda kom till arbetet på Facit

Av de arbetsplatser Correspondenten varit i kontakt med har Facits Örsättersfabrik några kilometer norr om Åtvidaberg drabbats hårdast av snöovädret. Av totalt ca 1 000 anställda tog sig bara 350 till arbetet på tisdagsmorgonen. De åkte buss eller tog sig dit till fots.

Vid Örsättersfabriken stängdes vissa avdelningar eftersom man också befarade strömavbrott.

På morgonen och förmiddagen var samtliga vägar från Åtvidaberg igensnöade och många pendlare tog sig inte till sina arbeten. 830 Åtvidabergsbor pendlar till jobb på andra orter och 350 personer pendlar till arbetsplatser i Åtvidaberg. Morgonbussen från Åtvidaberg 05.40 kom fram till Linköping omkring klockan nio.

ÅTVIDABERG

Ramar för bostadsbyggande. Länsstyrelsen har beslutat tilldela Åtvidabergs kommun följande ramar för bostadsbyggandet: 1977 - 10 000 kvm våningsyta och 1978 - 7 000. Så mycket får alltså byggas med statliga lån. Kommunstyrelsen har nu beslutat hemställa hos länsbostadsnämnden att siffran för 1978 ökas till 11 000 kvm våningsyta. Utan statligt stöd tillåter man att det i Åtvid byggs 10 lägenheter 1976 och endast 5 lägenheter 1977.

Byggarbetsnämnden. Till kommunens ledamot i Linköpings byggarbetsnämnd för åren 1977-79 har kommunstyrelsen utsett Lennart Ek.

Byggnadsdispens. Rolf Adahl, Målbäck, Åtvidaberg, har fått länsstyrelsens tillstånd att uppföra ett fritidshus på fastigheten Idhult 1:29 i Oppeby. Fritidshuset utgör komplettering av befintlig bebyggelsegrupp. Platsen, som är avskild från stranden av en väg, saknar betydelse för bad och friluftsliv. Det byggnadsförbud som gäller inom området hindrar inte uppförandet av fritidshuset.

Julmusik. Onsdagens konsert i Åtvids gamla kyrka upptar julmusik. Utom Åtvids ungdomskör sjunger en damtrio. Solist blir Anna söderbäck och vidare medverkar bl a flöjtisterna Arne Gustavsson och Håkan Larsson. Utom gamla engelska julsånger står även sånger ur Öhrvalls Gaudete på programmet.

Hyrt inte ut. Åtvidabergs pensionärsförening har av kommunstyrelsen fått avslag på sin begäran att få hyra fastigheten Stenhusgatan 16 och där bedriva terapislöjd och ha sammanträden för mindre grupper. Kommunstyrelsen påpekar att fastigheten är belägen i ett saneringsområde i centrum där planändringar kan bli aktuella. Vidare är uppvärmningsanordningen ur funktion och fastighetskontoret har föreslagit att huset skall rivas. Kommunstyrelsen hänvisar pensionärsföreningen till Verkstadsgatan där lokaler kan hyras ut efter renovering.

Försäljning av lärarbostäder. Vid fullmäktiges oktobersammanträde återremitterades till kommunstyrelsen frågan om försäljning av vissa lärarbostäder i kommunens ytterområden. Skolstyrelsen har därefter åter hört. Därifrån vidhålls att man inte har något att erinra mot försäljning av fastigheterna i Falerum. Däremot anser skolstyrelsen att man bör vänta med bostäderna i Hannäs tills frågan om skolorganisationen där avgjorts. Kommunstyrelsen har nu beslutat föreslå att lärarbostäderna i Falerum säljs.

Försäkringsfråga. Vid kommunstyrelsens sammanträde på måndagen delgavs ledamöterna beskedet att kommunens försäkringsavtal med Östgöta brandstodsbolag sagts upp. Avtal skall i stället tecknas med Folksam. Centerpartisterna Gunnar Landin, Robert Rydberg och Arnold Franzén reserverade sig mot beslutet.

Sandning i Falerum. Götestorps vägsamfällighet har i en skrivelse begärt att Åtvidabergs kommun skall svara för vinterväghållningen på den delen av vägen som går i Falerums samhälle. Kommunstyrelsen har nu på förslag av byggnadschefen uppdragit åt byggnadskontoret att ombesörja sandning på den nära 500 meter långa vägsträckan. I och med detta beslut sänks också det kommunala bidraget till samfälligheten med 100 kr.

Skydd för grundvattnet i Björsäter. Kommunstyrelsen har beslutat tillstyrka ett förslag från byggnadskontoret om upprättande av skyddsplan för grundvattentäkter i Björsäter. Bestämmelserna omfattar inte större krav på försiktighetsåtgärder än vad berörda fastighetsägare är skyldiga att åta utan ersättning. De berörda områdena i Björsäter är det runt Björnängskällan där det finns ca 15 fastigheter och området vid Byrumskällan där det finns ca 5 fastigheter. Förslaget har utan erinran förhandsgranskats av länsstyrelsens naturvårdsenhet, byggnadsnämnden och hälsovårdsnämnden.

Förskoleplanen. Kommunstyrelsen behandlade på måndagen det förslag till förskoleplan som framlagts av barnavårdsnämnden. Sedan det ursprungliga förslaget varit ute på remiss beslutade barnavårdsnämnden om ett par ändringar. För det första menade man att den planerade förskolan i Göstas park bör byggas redan 1978, dvs ett år tidigare än det ursprungliga förslaget. Vidare påpekade nämnden att utökningen av antalet platser i familjedaghem bör ske under 1977 i stället för året därpå. Slutligen framhöll barnavårdsnämnden att det i remissvaren framkommit så tydliga önskemål om inrättandet av en småbarnsavdelning för barn i åldern 6 månader-2 år och 6 månader att sociala centralnämnden bör få i uppdrag att utreda frågan. Kommunstyrelsen beslutade efter en längre diskussion att bordlägga frågan tills vidare. Bl a beroende på att förskolan i Göstas park i den kommunal-ekonomiska långtidsplanen är upptagen först 1979. Vidare är det byggt sammankopplat med den planerade lågstadieskolan i samma område.

Antalet invånare fortsätter minska inom Åtvidaberg

Antalet invånare i Åtvidaberg fortsätter att minska. Under 1976 minskade befolkningen med 77 personer och uppgår nu till 12 905. Allt enligt de preliminära siffror som man räknat fram på pastors-expeditionerna.

Av de sju församlingarna är det bara i två som man noterat en ökning. Som vanligt ökar Grebo. I år med 47 personer. Dessutom har Lilla Värna ökat. Dock bara med en enda person. I Hannäs och Gårdserum blev det status quo. Men egentligen måste det räknas som ett positivt resultat med tanke på att de båda församlingarna enligt prognoserna egentligen skall minska.

Minskat har däremot Åtvid gjort. I år med 98 personer vilket är ungefär som förra året. Församlingen har nu 9 264 invånare. Vidare minskade Björsäter med 17 och Yxnerum med 10 personer.

Siffrorna för de olika församlingarna i Åtvidaberg är följande:

Åtvid 9 264 (- 98) födda 100, avlidna 83, inflyttade 307 och utflyttade 422. Församlingens äldsta manliga invånare är Anders Erik Albin Andersson född 1876 och äldsta kvinnliga invånare är Gunhild Maria Svensson född 1881.

Grebo 971 (+ 47), födda 21, avlidna 4, inflyttade 103 och utflyttade 73. Församlingens äldsta invånare är Gerda Valborg Signhild Mellin, född 1883, och Frans Viktor Andersson, född 1884.

Björsäter 717 (- 17), födda 8, avlidna 13, inflyttade 26 och utflyttade 38. Äldsta invånare i församlingen är Hedvig Johanna Wallberg, född 1883, och Edvin Elias Kalm, född 1884.

Yxnerum 219 (- 10), födda 1, avlidna 4, inflyttade 18 och utflyttade 25. Församlingens äldsta är Elin Charlotta Lindström, född 1881, och Ernst Gustav Eugen Lund, född 1887.

Värna 198 (+ 1), födda 2, avlidna 1, inflyttade 17 och utflyttade 17. Äldsta invånare är Augusta Susanna Karlsson, född 1891, och Karl Erik Lundin, född 1893.

Gårdserum 896 (0), födda 8, avlidna 17, inflyttade 26 och utflyttade 17.

Hannäs 640 (0), födda 4, avlidna 8, inflyttade 31 och utflyttade 27.

ÅTVIDABERG

30/12

Snöförhinder. Socialnämnden i Åtvidaberg skulle på tisdagen egentligen ha hållit sitt allra sista sammanträde. Nästa år ersätts som bekant den och de båda övriga sociala nämnderna med en enda. Men just den här dagen och då presenter, blommor och tack skulle delas ut till avgående ledamöter måste man inställa hela sammanträdet. På grund av det myckna snöandet var det flera ledamöter som inte kunde ta sig till sammanträdeslokalen. Fem av ledamöterna bor utanför samhället. Nu gör man ett nytt försök på torsdagen.

Anslaget för vinterväghållningen i Åtvid 1976 räckte inte. Det stod klart redan i början av december. Anslaget uppgick till 520 000 kr. För närvarande ligger man ca 90 000 kr back. Men då har man ändå inte räknat in tisdagens snöfall. Eller det som eventuellt kommer fram till årsskiftet.

Några pengar från de närmast före gående snöfattiga åren har inte rekruterats varför byggnadskontoret så småningom får begära tilläggsanslag. För 1977 finns 570 000 kr anslaget. Ökningen motsvarar i princip bara de beräknade löneökningarna. Summan är beräknad på "normala" vintrar. Det är bara det att man nu mera fått en kanske skev uppfattning om vad en normal vinter är för något. Ett normalt snöfall kostar närmare 15 000 kr för kommunen. Då har man ändå inte räknat med bortkörning av snön.

Det gäller bara röjning av gator och parkeringsplatser.

Under det våldsamma snöovädreret på måndagen och tisdagen passade någon eller några på att begå inbrott i en rad bilar parkerade i det stora kollektivgaraget i Eksätter. Minst sex bilar fick påhållning. I de flesta fall hade man tagit sig in i fordonet genom att bryta upp en ventilationsruta. Sammanlagt stals utrustning för över 2 500 kr. De saker som stals var en bilstereo, en bilradio, högtalare, flera kassetband, en rad extraljus och en hel del julklappar.